

NØRD-NØRSK SJAKK

Nr. 9

DESEMBER 1977

Kr. 5.—

GOD JUL

Den «trehodede» redaksjon samt alle bladets medarbeidere vil hermed nyte høvet til å ønske samtlige av våre leserer en riktig god jul og et godt nytt år.

I kalenderåret som gikk har vi oppfylt våre intensjoner. Blaet har kommet ut med 9 nummer og vi har tatt med absolutt alt av stoff som redaksjonen har fått tilsendt.

På minussiden registreres at bladet måtte komme ut med et dobbelnummer på grunn av uforutsette forsinkelser samt en noe for bugnende manusbunke. Dette håper vi leserne viser forståelse for, men vil samtidig forsikre leserne om at vi skal gjøre hva vi kan for å hindre slike feil i året som kommer.

Redaksjonen vil samtidig få ønske sine kollegor i «storebror», Norsk Sjakkblad, mange gode ønsker for det kommende år og håper på et fortsatt godt og progressivt samarbeide.

GODT NYTT ÅR!

SJAKKVENNER!

VARA ANNONSERER ER OGSÅ
VERDT ET INNGÅENDE
STUDIUM

NJET til Sovjet

Det er for tiden ikke mange godord å høre fra sjakklubbene i Hammerfest og Kirkenes når det snakkes om sjakksamarbeid med «barnsen» i øst.

Begge byer har undertegnet høytidelige vennskapsavtaler med to byer i Murmanskområdet og dette har kommet etter påtrykk fra vår nabos. Ordføreren i Hammerfest opplyser at hans sovjetiske kollega la meget stor vekt på en kulturavtale mellom de to vennskapsbyene Hammerfest og Kola og denne ble da også laget og undertegnet av de respektive ordførere.

Kalotturningen er en årlig foretakelse i Hammerfest og da sjakk i høyeste grad ansees som kultur i Sovjet finner vi det helt uforståelig at vår vennskapsby helt negligerer våre invitasjoner og henvendelser. At Hammerfest Sjakkklubb ikke veier tungt i vektskålen kan vi til en viss grad forstå, men at vår egen ordførers brevlig og telegrafiske henvendelser forblir ubesvart må i aller høyeste grad påtales.

Kirkenes Sjakkklubb har gjort liknende, dårlige, erfaringer. Man har forsøkt veien gjennom Utenriks departementet og håpet på et svar om enn ikke noe annet så et høflig, nei.

Undertegnede har vært kjent for ikke å ta et nei som noe svar og når der ikke en gang kommer et lite, njet, så oppfattes det som en ennå større utfordring. Det loves i alle fall at en eller annen i Sovjets ambassade skal terroriseres til å gi et svar. Svaret får bli som det vær vil, men svar skal vi ha, basta!!

(KJ)

NORD-NORSK SJAKK

Postboks 278 - 9601 Hammerfest
Tlf. (084) 11 948
Postgiro: 3986999

Arsabonnement kr. 50.-

REDAKSJON:

Partiled.:
Frans Larsen

Layout:
Knut Fagerhaug

Forr. fører:
Kjell Johannessen

De bør fort-sette!

I forbindelse med neste års Finnmarks mesterskap i Sjakk, som forøvrig går av stabelen i Kirkenes i slutten av februar, skal det etter regelen være nyvalg av styre i Finnmark Sjakkregion.

Er vi tjent med et skifte? Svaret bør bli et ubetinget, nei. Trygve Røtvold og hans styre har gjordt en god jobb i året som har vært og intet tyder på at de ikke også i året som kommer vil klare jobben.

Hvem skulle i så fall overta? Det er i alle fall sikkert at vest-fylket ikke kan fremvise egnede kandidater. Klubbene i denne del av fylket ser ut til å ha mere enn nok med sine indre anliggender. Pr. i dag kan vi vanskelig forestille oss at de øvrige klubber i øst-fylket har erfaring og ikke minst kapasitet nok til å hankses med en slik jobb. Vi kan ta feil, selv sagt, men vi trenger solidaritet i Finnmark Sjakkregion og det varemerket har det nåværende styret.

(KJ)

Harstad Tidende 20/10-77

mitt syll på saken

Åpent brev om sjakk til Grands direktør

Undertegnede, en pasjonert sjakkspiller og hyppig gjest på «Pizza Pub», gikk i et lyst øyeblikk hen og investerte i et sjakkbrett pluss brikker.

Meningen var å ha spillet liggende i diskens til fri benytelse for sjakkinteresserte gjester.

Nu er jo sjakk kjent som et meget positivt og konstruktivt spill, så dette skulle vel være helt i orden, trodde jeg. Hos betjeningen fikk jeg imidlertid vite at sjakkspilling på «Pizza Pub» var strengt forbudt. Ethvert forsøk på å få en begrennelse viste seg videre å være fåfengt.

Jeg ringer da Dem og får den beskjed at De må se på saken. Noen dager etter har De øvensynlig gjort det, for nu vet be-

tjeningen å fortelle at sjakk, ja, det er og blir forbudt på «Pizza Pub».

Her direktør, ville det ikke være en mer publikumsvennlig politikk fra Grands side å tillate sjakkspill?

Og fremfor alt: et riktig gest overfor de mange som etterhvert, gjennom el og biljard-spill, har lagt igjen et betydelig beløp på «Pizza Pub»?

Grunnen til denne fremgangsmåte med åpent brev er, som før nevnt, at en begrunnelse har vist seg heller vanskelig å oppdrive.

Jeg venter imidlertid nu på et klart og greit svar i HT.

Kopi av dette brev er sendt direktør Wold.

Øystein Aas

LANDS-LOTTERIET

Ja, man kan spørre seg, hva blir det til? Undertegnede har flere ganger slått til lyd for et landslotteri da Finnmark Sjakk-region hadde god fortjeneste på et fylkeslotteri. Mange har imidlertid stilt seg tvilende til om dette var mulig på landsbasis, Justisdepartementet skulle etter sigende ikke være «kållåpen» for tanken.

Det foresverer meg at Kaare Olsen, Lillehammer, viste sterkt interesse for å gjøre et forsøk. Vi husker at han gjorde en utmerket jobb med vårt medlemslotteri.

Fra sentralt hold får vi opplyst at det arbeides med saken. Det har man altså gjort i ett og et halvt år nå. Det er ganske riktig at fremstøtet må skikkelig forberedes, men det skulle jo aller helst bli noe av tiltaket.

Hva er det som er så galt med å bruke «gamle koster» når nye ikke kommer i sving? Skal vi håpe på at nyåret vil bringe litt fart i sakene. (KJ)

TENK LOGISK.....

KONTAKT

A.s Nordlandsdata

Bodø — Harstad — Sandnessjøen

NORD-NORSKE MESTERSKAP

VED FRANS LARSEN

Stokmarknes 1967

Enda et stort mesterskap fra disse år på 1960-tallet som innebar en god blomstringsperiode for nord-norsk sjakkliv, selv om både Helgeland og Finnmark var ute av bildet foreløpig. Arrangørklubben var kommet i godt gjenge igjen etter Wicklund — Hansens nybrottarbeid og primus motor Ludvig Karlsons oppfølging. Klubben satset bi. a. friskt på skolesjakk, et arbeid som for øvrig var i utmerket gjenge i Bodø, Narvik og Harstad.

I det hele tatt et veldig godt arrangement som var lagt til det helt nye Vesterålen Hotell, hvor flesteparten av deltakerne også var innkvartert.

Enver arranger med respekt for seg selv skal jo finne på noe nyt. Denne gang hadde man laget en vri med Programmet, som var inkorporert i Vesterålens Avis, sammen med mye annet godt sjakkstoff.

Som ventet vant Paul Svedenborg, som jo ble norgesmester året før og også skulle erobre en ny tittel senere på sommeren. Dog satt førstepllassen langt inne denne gang, og onkelen Sigurd Svedenborg ga han kamp på kniven. Bare svakt spill av Frans Larsen i den avgjørende partifasen av 6. runde-oppgjøret mot Paul Svedenborg gjorde at denne kom seg unna med et blått remisøyte

og dermed berget mesterskapet på flere kvalitetspoeng. (Men noen og enhver oppførte seg jo som barn mot Paul S. i disse årene — den psykologiske effekt var stor!)

Nok en Svedenborg tok steget opp i mesterklassen, i det den uhyre talentfulle og kombinasjonsglade Dag Svedenborg vant Klasse I. Juniorklassens vinner var et annet stort sjakkalent, Harstads Arne Melchior, som dessverre forsvant relativt fort i nord-norsk sjakksammenheng.

Spilledager: 13-15. mai.

Spillested: Vesterålen Hotell.

Deltagerantall: 70 spillere

Turneringsledere: Rich. Wicklund-Hansen, Bodø.

Lagmester: Narvik

Klasse I:

1. Dag Svedenborg, N.vik 4.5
2. Kyrre Melchior, H.stad 4.0
3. Svein Å. Johansen, N.vik 4.0
4. Jan Jacobsen, Bodø 3.5
5. Leif Bjørnstad, K.nes 3.5

Paul Svedenborg

6. Heldor Jensen, Harstad 3.5
7. Johan Rydar, Narvik 3.5
8. Einar Danielsen, Bodø 2.5

Klasse II:

1. Jan Muri, Bodø 4.5
2. Leif Knutsen, Narvik 4.5

1. Paul Svedenborg, Narvik	+3	+9	+2	+8	=5	=4	5.0
2. Sigurd Svedenborg, Narvik	+4	+8	-1	+9	+6	+5	5.0
3. Bjarne Jacobsen jr., Bodø	-1	+10	-6	+7	+9	+8	4.0
4. Frans Larsen, Tromsø	-2	+7	=5	=6	=10	=1	3.0
5. Selmer Sigvaldsen, Narvik	-8	+6	=4	+10	=1	-2	3.0
6. Hans Eriksen, Harstad	=7	-5	+3	=4	-2	+10	3.0
7. Arthur Jarhelle, Narvik	=6	-4	+10	-3	=8	=9	2.5
8. Rich. Wicklund-Hansen, Bodø	+5	-2	+9	-1	=7	-3	2.5
9. Sigurd Thune, Harstad	+10	-1	-8	-2	-3	=7	1.5
10. Bjarne Jacobsen sr., Bodø	-9	-3	-7	-5	=4	-6	0.5

3. Magne Johansen, Narvik 4.0
4. Harry Nymo, Bodø 4.0
5. Mikal Mikalsen, Harstad 3.5
6. Meyer Føhner, Narvik 3.5
7. Arvid Hansen, Harstad 3.0
8. Harry Ravik, Bodø 3.0

Klasse III:

1. Palmer Salomonsen, Nar 4.5
2. Edmund Wibe, Harstad 4.0
3. Atle Rossvold, Narvik 4.0
4. Arne O. Larsen, Narvik 4.0
5. Vigleik Blix, Sortland 3.5
6. Arne Ervland, Narvik 3.5
7. E. Heminghyt, Bodø 3.0

Klasse Junior A:

1. Arne Melchior, Harstad 5.5
2. Per Omtvedt, Narvik 4.5
3. Per Nicolaisen, n.vik 4.0
4. Noel Mikalsen, Bodø 3.5
5. Steinar Kvarv, Bodø 3.5
6. Alf Lund, Harstad 3.0
7. Yngve Robertsen, Stm.nes 3.0
8. T. Eck-Hansen, Bodø 3.0

Klasse Junior B:

1. Frank Nilssen, Narvik 5.0
2. T. Lysfjord, Stm.nes 4.0
3. P. J. Rognan, Bodø 4.0
4. Inge Hovden, Stm.nes 3.5
5. Geir Skoglund, Harstad 3.0
6. Odd Håker, Harstad 3.0
7. F. R. Johnsen, Stm.nes 2.5
8. Alf Johansen, Stm.nes 2.5

FRANSK

Hvit: Bj. Jacobsen jr., Bodø
Sort: P. Svedenborg, Narvik

1. er, e6. 2. d4, d5. 3. Sd2, Sc6.
4. Sgf3, Sf6. 5. e5, Sd7. 6. c3, f6! 7. exf6, Dxf6. 8. Sb3, Ld6.

Svarts 6. f6 stilte hvit på en prøve som han vel ikke besto. Innslaget på f6 gir svart utvikling og initiativ. Alternativer var 7. Sh4 eller 7. Lb5. Initiativ fra åpningen er nett-opp kjennemerket for Paul Svedenborg, og det kreves adskillig hardhet og nøkternhet for å stå imot. Unøyaktigheter

tåles ikke når Paul har initiativet.

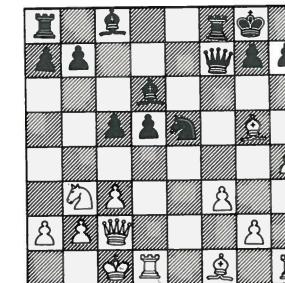
9. Lg5, Df7. 10. Dc2?

Hvit ønsker å besette diagonalen mot h7. Imidlertid vil svart komme ham i forkjøpet, for etter at e5 er spilt, og det blir stående en svart springer på e5, er dette svarts diagonal, og hvit må planlegge parade mot Lf5. 10. Le2 synes å være en bedre forberedelse mot svarts e5 som ikke kan hindres.

10. -e5. 11. dxe5, Sdx5. 12. Sx5, Sxe5. 13. 0-0-0.

Hvit kunne i stedet spilt 13. Le2 og besvart kort rokade med Lh4, hvoretter avlastningstrekket Lg3 muliggjør kort rokade. Svart vil også kunne besvare 13. Le2 med 13. -h6 (ev. g5) og Lf5 med lang rokade. Ved å rokere langt med det samme blir svarts plan enklere, og hvit kan ikke håpe på å vinne fram på kongefløyen.

13. 0-0-0. 14. f3, c5. 15. h4.

15. -d4.

Aha. 15. -Lf5 gir ikke noe alene, men sammen med en åpen c-linje er det helt avgjørende. Allerede 2 trekk etter rokaden er stillingen uhyre kritisk, og det er vanskelig å finne trekk for hvit. På 16. cxd4 følger 16. -Lf5 før c-linjen åpnes. Hvit bør nok spille 16. Ld3, men det kan nok ikke berge partiet. Teksttrekket fører imidlertid til hurtig sammenbrudd.

16. Sd2, Lf5. 17. Se4, Dxa2.
18. b3, Da1+. 19. Db1, Da5.

Bjarne Jacobsen jr.

20. Ld3, c4!

Den hvite stillingen er brutt sammen, og en kan bare fryde seg over Pauls teknikk som får hvits forsvarstrekk til å virke hjelpløse ved stadig nye og overraskende venderinger.

21. bxc4, Lxe4. 22. Lxe4, La3+. 23. Kd2, Dxc3+. 24. Ke2, Tae8. 25. Dxb7, Sxf3. 26. Dd5+, Kh8. 27. gxf3, Dxf3+. 28. Kd2, Txe4. 29. Oppgitt.

(Komm. av Gunnar Halvorsen).

SICILIANSK

Hvit: Frans Larsen, Tromsø
Sort: Arthur Jarhelle, N.vik

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, a6. 6. Lg5, e6. 7. f4, Le7. 8. Df3, Dc7. 9. 0-0-0, Sc6.

En fortsettelse i Najdorf-varianten som var relativt hyppig anvendt i midten av 1950-årene. Senere er den som bekjent blitt fortrent til fordel

Frans Larsen

for 9. -Sbd7. 10. g4 osv.

10. Sb3

Personlig liker jeg trekk som 10. Sb3 i slike stillinger, selv om varianten 10. Sxc6, Dxc6. 11. Dg3 osv. har mer tilstilt blant teoretikerne!

10. -0-0. 11. g4, Tb8?

Antiposisjonelt! Tåret har foreløpig intet på b8 å gjøre, dessuten kaster sort bort et viktig tempo. Riktig er 11. -Ld7.

12. Lxf6, Lxf6. 13. g5, Lxc3.

Her er nok 13. -Le7 å foretrekke.

14. Dxc3, e5?

Spørsmålsteget må sees i sammenheng med sorts feilaktige forsvarsplan om å blokere kongefløyen med bønder på sorte felter. Sant nok er hvits sortfeltaede løper borte, men hvit kan jo godt tenke seg å offre andre offiserer på f. eks. h6! Fortsatt var 14. -Ld7 anvendelig. (15. Dd2, d5 og Bf4 henger).

15. f5, f6. 16. g6, h6.

Ikke 16. -hxg6? 17. Lc4+, Kh8. 18. Dh3 matt.

17. Le4+, Kh8. 18. Ld5

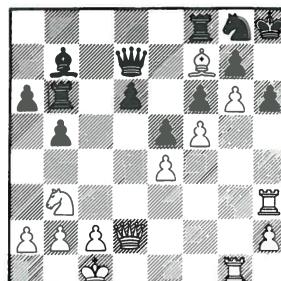
Hvit må selvagt bestrebe seg på å beholde sin viktige angrepsløper som klemmer kongen fast på h8.

18. -Dd7?

Den avgjørende feil. Sort kunne fortsatt kjempe med 18. -Ld7 fulgt av Tfc8. Det videre spill er lett forståelig. Hvit klebrer sine brikker fast mot punktet h6.

19. Td3, Se7. 20. Lf7, b5. 21. Dd2, Tb6. 22. Th3, Sg8. 23. Tg1, Lb7(?)

Tvunget var kvalitetsofferet 23. -Txf7, men hvits gevinst er jo i alle tilfelle klar.

Arthur Jarhelle

24. Txh6 + ! (?)

Dessverre er 24. Dxh6+ vel så godt!

24. -gxh6.

Eller 24. -Sxh6. 25. Dxh6 + osv.

25. g7+, Kh7. 26. gxf8S +, oppgitt.

Det er helt slutt etter 26. -Kh8. 27. Txg8 matt.

(Komm. av Frans Larsen).

F·F·F·F·F·F·F·F·F

TIL NYBYGG og till oppussing

Gulvbelegg Tapeter

Jotun-gruppens malinger og lakker Malerverktøy

Se også vårt store utvalg i gulvtapetter!

BRODRENE EK

Elvebakken - Tlf. 37202

F·F·F·F·F·F·F·F·F

TONIKA - toneangivende i et levende musikkmiljø

Når det er snakk om musikk — er Tonika alltid med. Tonika's forretninger er mer enn et sted man bare kan gjøre sine innkjøp.

Musikkinteresserte medarbeidere, som selv er aktive utøvere, gir også råd og veiledning.

Hos Tonika får du også alt på ett sted ved innkjøp av instrumenter, lærermateriell, noter og tilbehør.

Vi representerer verdens ledende merker når det gjelder korpsinstrumenter. Det skulle være nok å nevne Besson, Boosey & Hawkes, Conn, Holton, Buffet, Noblet, Premier, Zildjian.

Vi stiller store krav til oss selv. Det kan du også gjøre.

NB. Det lønner seg å be oss om tilbud før du gjør større innkjøp!

UTVALG - TRADISJON - FAGFOLK

tonika a.s

—stedet for det aktive og levende musikkmiljø

AVD. NARVIK:
Kirkegt. 36, Postboks 287
8501 Narvik
Tlf. (082) 42 135

PARTIET I FOKUS

v/Sverre Heim

Las Palmas er blitt en av verdens store sjakkbyer. Den ene kvalitets turneringen etter den andre blir spilt her. Sist var det verdensmester Karpov som med 13.5 poeng av 15 oppnåelig ble overlegen seierherre. ELO-gjennomsnitt i denne Berger-turneringen var 2473, stormesternormen 9.5 poeng. Mot Tatai vant Karpov følgende praktparti.

ENGELSK

Hvit: Tatai, Italia
Sort: Anatolij Karpov, SSSR

Las Palmas 1977.

1. Sf3, c5. 2. e4, Sf6. 3. Sc3

På dette tidlige tidspunkt har selvagt begge parter flere gode, likeverdige utviklingsmåter. 3. d4 var også en logisk fortsettelse her.

3. -d5.

Skarpt. Den centrale symmetrien brytes. Sort får en halvåpen d-linje som sammen med en løper på g7 gir press mot centralfelten, særlig d4. Hvis sort får fortsette sin utvikling uforstyrret og får bragt kongen i sikkerhet, vil han gjennom sin romovervekt (Bc5 mot Bd2 hos hvit) være sikret et bekvemt spill.

4. cxd5, Sxd5. 5. g3

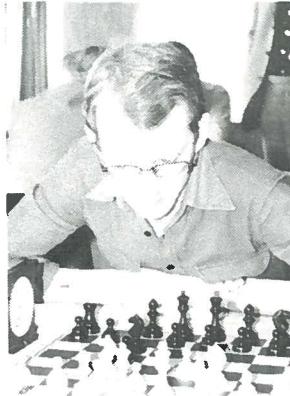
Godt er også 5. e3.

5. -g6.

En annen mulighet er 5. -Sc6 med ev. senere e5.

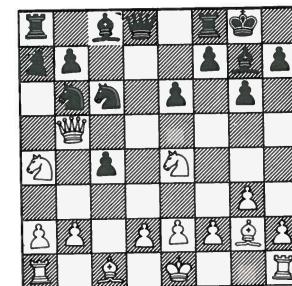
6. Lg2, Lg7. 7. Da4 +

Sorts Bc5 sikrer rett nok sort romovervekt i sentrum og på dronningfløyen, men samtidig er bonden svak fordi den p.g.a. Hvits press på de hvite feltene ikke kan dekkes med b6. I

Sverre Heim

Interessant er også 11. -Dd4. Med sitt siste trekk hugger sort den gordiske knute over. Han ofrer c-bonden som hvit de siste trekk har angrepet på bekostning av sin utvikling. Første fase av spillet er dermed over. I fortsettelsen må hvit vise at den erobrede c-bonden er mer/like mye verd som sorts utviklingsforsprang, åpne a, c og d-linje, muligheter for angrep mot hvits utsatte konge- og dronning posisjoner.

12. Sxb6, axb6. 13. Dxc4, e5.

14. Dc2

Bent Larsen har anført muligheten 14. d3, Le6. 15. Lg5, Dd7. 16. Dc1. Sort kunne uten frykt spille 15. -Lxc4. 16. Lcd8, Tfxd8. 17. dxc4, Sd4. Dessuten: I stedet for 14. -Le6 er 14. -Sd4 eller 14. -b5! gode muligheter.

14. -Sd4. 15. Db1.

Dersom 15. Dd1, så 15. -Le6 og truselen Lb3 vinner.

15. -f5.

En lovende angrepsfortsettelse er også 15. -Le6 med ideen Lb3

16. Sc3, e4. 17. d3

Dersom 17. 0-0, så 17. -b5, og sort fortsetter sitt angrep. (18. e3, Sf3+ eller 18. b4, Le6).

17. -b5. 18. Le3

Bent Larsen har gitt varianten 18. dxe4, b4. 19. Sd5, b3. 20. 0-0, men etter det selvsgitte 20. -Sc2 synes hvits muligheter for redning svært små.

18. -b4. 19. Sd1, Te8. 20. dxe4,

fxe4. 21. Lxd4.

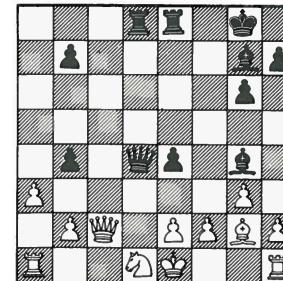
Om 21. Lxe4, så 21. -Txe4. 22. Dxe4, Lf5 fulgt av Sc2+ og sort vinner.

21. -Dxd4. 22. a3

Dersom 22. 0-0, så er en mulighet 22. -Dd2. 23. Lxe4, Dxe2. 24. Lg2, Lf5. 25. Dc1, Ld3, og minst en kvalitet ryker. Muligens er 22. Dc2 (som Karpov selv anfører i sine kommentarer til partiet i Sjakk-informator nr. 23) hvits mest nøyaktige redningsforsøk.

22. -Lg4. 23. Dc2

Om 23. h3. If3.

23. -Dd3! 24. exd3

Ikke det beste i den vanlige stillingen. Jeg bygger på Karpovs kommentarer i Informator nr 23: 24. Dd2 later til å være relativt best. Det kunne da følge 24. -Dxd2+. 25. Kxd2, Tad8+. 26. Ke1, Lf3. 27. Tg1, Lxg2. 28. Tcg2, Tc8, og sorts to tårn trenger inn på 2. raden og sikrer han den beste stillingen. En lignende stilling blir resultatet om hvit slår løperen på f3, f. eks. 27. exf3, exf3+. 28. Kf1, fgx2+. 29. Kxg2, b3. Om hvit dekker Dc2 med 24. Se3, så 24. -Dxc2. 25. Sxc2, Lxb2, og sort vinner. Eller 24. Tc1, bxa3, og sort vinner.

24. -exd3 +

Kongejakten skjer på en eksemplarisk måte.

25. Kd2, Te2+. 26. Kxd3, Td8+. 27. Ke4, Txc2+. 28. Kxb4, Tcd2. 29. f3, Lf8+. 30. Ka5, Ld7. 31. Oppgitt.

Bortsett fra at Lg2 henger,

trues det Lc5 med ugårdelig matt. Et kjempeparti av Karpov. Et interessant bondeoffer på overgangen til midt-spillet følges opp av konsekvent, aggressivt posisjonsspill som til slutt slår igjennom.

(Komm. av Sverre Heim).

FERSKE NYHETER OM SPARING MED SKATTEFRADRAG

Beløpsgrensene er nå hevet til kr. 2.000.- i kl. 1 og kr. 4.000.- i kl. 2. Med 40% reduksjon kan du tjene inntil kr. 800.- i kl. 1 og 16.00.- i kl. 2.

Nærmere opplysninger får du i

Harstad Sparebank

Hovedkontor på «Hjørnet» — Filial: Sykehuset

Nord-norsk gallup

v./Wiggo H. Eilertsen, Tromsø

«Nordnorsk Sjakk» sendte for en tid siden et spørreskjema til 14 av klubbene i Nord-Norge. Tromsø og Hammerfest har ikke svart, men Hammerfests synspunkt turde være kjent fra bladet, mens Tromsøs vil kunne representeres av mine og Frans Larsens synspunkter.

A. MEDLEMMER

Gjennomsnittlig størrelse for klubbene synes å ligge på 20-25. Kun Øksfjord, Grane, Skjervøy og Mo har kvinnelige medlemmer. Generelt kan man si at klubbene ikke har bestrebet seg nok på å få alle spillerne aktivt med som medlemmer av NSF.

B SPILLEFORHOLD

Ukens fem første dager er like populært, mens ingen spiller i helgene. Som spillelokale benyttes for det meste skoler/samfunnshus. Harstad Sjakkklubb har dessverre ikke noe fast spillelokale, mens 2-3 andre klubber er tildels sterkt misfornøyd med det nuværende.

C MATERIELL

En klubb holder brett mens spillerne tar med brikker. Ellers har alle klubbene nok brett og brikker bortsett fra to. Sjakkur er det bare halvparten av klubbene som har nok av. Det er nok økonomien som forårsaker dette. 9 av klubbene har demonstrasjonssjakk. Harstad og Alta er alene om å ha sjakkbibliotek. (Tromsø Bibliotek har bra utvalg).

D FORENINGSTEKNIKK

Alle klubbene har arkiv i en eller annen form. Bortimot halvparten har oppslagstavle (de fleste benytter vel oppslag og/eller annonser), mens 1/3 setter opp terminliste. Personer synes jeg alle klubbene burde bestrebe seg på å sette opp terminliste for september – desember om høsten og for resten av året i januar.

Wiggo H. Eilertsen

etc., rebusløp, (man bør kunne utnytte privatibilismen), flaske-innsamling, loppemarked, tippelag med andel til klubben, kronerulling, medlemmene gir etter tur et pengelodd til klubben, støtte fra bank/kommune/fylke/velforening, salg av turneringsbulletiner, etc.

FORHOLDET TIL NSF

Ett solid flertall av klubbene (12) er helt imot forhøyelse av forbundskon tingenten, 1 vet ikke, mens Hammerfests synspunkt jo er velkjent.

Det er også enighet om en fast frist for innbetaling av denne og at terminen gjerne kan være 1. november.

Sjakkutsalget benyttes nu av de fleste av klubbene.

Merkelig nok er det et flertall mot tvangent medlemskap i NSF for deltagerne i klubbenes turneringer. Sannsynligvis skyldes dette at man ikke liker tvang og at man ikke vil ha klubbenes som lukkede miljøer, men gjerne vil ha en viss gjennomtrekk selv om denne i og for seg kan være uehdlig (mer ustabil økonomi). Det er min mening at man burde legge så pass stor vekt på å bidra til NSF, og styrke kontingenent innkrevingen så meget, at man kan ha alle sine medlemmer innmeldt i NSF (evt. NSFU).

G TURNERINGER

Som ventet spiller de fleste av klubbene matcher mot andre. Noen er ikke kommet så langt ennå og noen kan være hemmet av avstander.

NNM blir klart prioritert foran NM og det er vel avstandene (og derfor også kostnadene) som spiller inn her.

Når det gjelder Norges-cupen er bare et knapt flertall for at den skal fortsette i sin nuværende form. Jeg synes f. eks. at Nord-Norge har vært underrepresentert i Landsfi-

nalen i forhold til f. eks. et system hvoretter 1/5 gikk videre fra stedsfinale til sone-

SJAKK
- en lek med brikker

BROR EEG SCHIBSTED

Glimrende lærebok i sjakk - for nybegynnere og litt øvede spillere.

Skrevet av skolesjakkens store forkjemper i Norge, lærer Bror Eeg.

Kr. 47,50

SCHIBSTED

finale og 1/5 fra sonefinale til landsfinale og at startavgiften ble noe hevet, altså at det faktiske deltagerantall blir lagt til grunn og ikke en antatt styrkefordeling kretsene imellom. Da burde også Oslo-klubbene arrangeres stedsfinaler.

Et klart flertall mener at det arrangeres for få turneringer i Nord-Norge. Dette slutter vel både Hammerfest og Tromsø seg til, og vi med dårlig samvittighet.

Paradokset her er at forholdene ikke synes å ligge til rette for særlig flere turneringer, da et flertall av klubbenes mener at de (medlemmene) ikke deltar i utenbyturneringer pga. lange reiser, økonomi og tid (spesielt problemer med å få fri). Motiveringen synes å være god. Videre spiller ingen av klubbenes fast i helgene. Det er nok kommunikasjonsproblemet som er den avgjørende faktoren da reisene enten blir for dyre (noe som kan kompenseres med bedre klubbøkonomi og økt reisetilskudd) eller tar for lang tid.

Når det gjelder reisetilskudd fra klubben til medlemmene er praksisen høyest variabel. Omlag halvparten yter tilskudd. Man skulle tro at de klubben som har best økonomi (les høyest kontingent) var de som ytet mest, men det omvendte er tilfelle. De fleste klubben med seniorkontingent under kr. 50,- yter, de fleste med høyere yter ikke. Det må antas at disse siste har høy kontingent for å slippe å arbeide aktivt med økonomien på andre måter.

H P.R./REKRUTTERING/HOLDNINGER

Et klart flertall går inn for informasjonsplikt, mens en klubb har svart: «Ja, fra NSF». Jeg er også i tvil om hva spørsmålet egentlig går ut på, men har valgt å se det i

sammenheng med Kjell Johannessens innlegg i NNS nr. 2/76. Jeg synes at klubben bør informere om planlagte turneringer og turneringsresultater til: a) klubbenes i kretsen. b) klubber man spiller lagmatcher med. c) kretsen. d) forbundet. e) Nord-Norsk sjakk. f) Norsk sjakkrblad. g) Førsteraden. h) lokale aviser. (og eventuelt NRK lokalt).

TV-sjakken synes samtlige var positivt og ønsker fortsettelse.

Samtlige er positive til simultan og et klart flertall vil gjerne ha norsk stormester. Hovedbegrunnelsen er vel ringvirkningene.

Et klart flertall av klubben og medlemmene prioriterer konkurranssjakken og synes også at ratingen stimulerer. Klubbene vil være aktivt med rekrutteringen, men noen synes ikke de har klart å arbeide aktivt nok. Omrent halvparten driver sjakkundervisning og får rekrutter derfra.

I «NORD-NORSK SJAKK»

Alle klubbenes svarte at vi trengte bladet.

De fleste savnet ikke meget i bladet. De forslag som kom var: Flere partier fra lavere klasser/teoriartikler/ problemkjakk oppgaver med premier/ukommenterte partier (Øksfjord). Konklusjonen blir at bladet i sin nuværende utforming sprer nøyne blant leserne. Min personlige mening er at bladet er meget godt med god bredde i stoff, godt redigert partspalte(r), god informasjon om hva som rører seg i sjakklivet i Nord-Norge og uredede redaksjonelle standpunkter.

J DIVERSE

Kun et mindretall har vurdert «Problemsjakk i Nord» som premie.

Derimot er et flertall interessert i en bok om nord-norske mesterverkspartier.

Et flertall synes denne galluppen hadde noe for seg. Alta (Skaslien) får slippe til:

«Grasrota» viste ingen entusiasme! (Det var vanskelig for enkelte å holde fingrene unna brikkene og klokke mens spørsmålene ble gjennomgått). Personlig synes jeg det var for mange spørsmål der man vanskelig kan svare et avgjort JA eller NEI».

Undertegnede mener at gallup'en på en bra måte kartla meningene til klubben og medlemmene. Spørsmålene burde vært gruppert bedre. Noen kunne vært formulert bedre eller presistert. På spørsmålet om spillestedet har en klubb satt adressen og en poststedet. Eller er responsen positiv.

K KONKLUSJON

Hovedproblemene for klubbenes later til å være økonomien som bør kunne bli bedre og som bør bli bedre om man ønsker utvidet sjakklig aktivitet.

De fleste klubbenes har også til dels problemer med å fylle tillitsverv, selv om dette ikke kommer direkte frem.

Det er en klar sammenheng mellom disse til hovedproblemene: bedret økonomi krever nemlig økt innsats.

Det synes derfor å være på sin plass at man tar sikte på å utdanne flere av medlemmene i foreningsteknikk for å få et bredere utvalg av tillitsmenn og derved få flere med på å løfte lasset.

Ved å løse disse problemene blir klubben i stand til å øke sin aktivitet intern og seg imellom og også bli mer velviliggjort overfor forbundets økonomi.

Til slutt:

Analysene her står for egen regning.

Klasse Lilleputt (38 delt.)!

1. Georg Krogh, Vadsø	4.5
2. Brede Sæther, K.nes	4.0
3. Geir Andreassen, Vardø	4.0
4. Terje Dahl, Vardø	4.0

Varangslaget 1977

I årets turnering deltok hele 72 spillere, hvilket er ny deltakerrekord for dette arrangementet. Turneringen ble spilt i Gymnasets Aula, Kirkenes 12. — 13. november. Vinner ble Gudmund Farstad, Vardø, som dermed fikk sin andre aksje i vandrepokalen. Gunnar Johnsen og Leif Bjørnstad har også en aksje hver i denne vandrepokalen. Turneringen ble spilt etter Monrads system over 7 runder med 45 min. betenkningstid. Samtlige deltakere i en Monrad-gruppe, dog med klassevis premiering.

(Karl Hojem)

Klasse Mester:

1. Gudmund Farstad, Vardø	6.5
2. Harald Oldernes, Vadsø	5.5
3. Erling Fløtten, K.nes	5.5
4. Trygve Røtvold, K.nes	5.5
5. Hans F. Esbensen, Vadsø	5.0
6. Leif Bjørnstad, K.nes	4.5
7. Kjell Figenschou, K.nes	4.5
8. Olav Wold, Vadsø	3.5

KLASSE I:

1. Ole K. Tollersrud,	Setermoen	5.0
2. Fredrik Øien, K.nes		5.0
3. Sverre Andresen, Vardø		5.0
4. Harald Nilsen, Knes		5.0

KLASSE II:

1. Olaf Andersen, Vadsø	5.5
2. Odd Indbjør, K.nes	4.0
3. Ivar Sæther, K.nes	4.0
4. Thorleif Larsen, K.nes	4.0

Klasse Junior:

1. Jan S. Berglund, H.fest	6.0
2. Tor K. Schølseth, K.nes	5.0
3. Per O. Bårdesen, Vardø	5.0
4. B. T. Jensen, H.fest	4.5

Gudmund Farstad

Diesel-, skips- og
autoelektrisk
spesialverksted
BOSCH-representant
for Troms og
Finnmark

Sentralbord (083) 86 040

Telex 64074 diel n

BOLIGTELEFONER:

Disponent Tor Halvorsen 89 393

Verksmester N. Anfinsen 85 289

(Tidl. Anfinsen & Hilmarsen)
STAKKEVOLLVN. 69 — POSTBOX 163 9001 TROMSØ

SKOLESJAKK

Ingen er vel i tvil om at sjakken prøves markedsført i stor stil i Finnmark. Det finnes flere ildsjeler som arbeider det de makter for å skape interesse for det «kongelige spill». Det har vært prøvd gjennom intervjuer i lokalradioen og sågar et radioparti, FD har i snart 3 år ukentlig kommet med sjakkspalte, Finnmark Sjakkregion har utgitt en sjakkbok, man har i over et år utgitt tilsammen 10 nummer av et meget godt sjakkbok, turneringer med stormestre og norgesmestre har vært arrangert årlig de siste fire år. Man kunne nevne mange flere tilbak, som f.eks. at samtlige skoler i Finnmark i disse dager mottar et nummer av bladet «Nord-Norsk Sjakk» som gir den aller beste informasjon til sjakkspillere.

Et av de siste større fremstøt på sjakkfronten stod Karl Arthur Larsen, for. Han er ungdomskonsulent for sjakk i Finnmark og arbeider meget mælbivist med skolesjakk. I den sammenheng var det at han stod som leder av et instruktørkurs for skolesjakk-instruktører i Kautokeino 15. og 16. oktober. At det ikke er noen dans på roser å sette igang med sjakktutak i Finnmark fikk han og de øvrige kursdeltagere sannelig erfare. Jeg velger her å gi Larsens egen beretning om kursets avvikling:

(KJ)

Rapport og synspunkter av avholdt instruktørkurs for skolesjakk-instruktører i Kautokeino 15. og 16. oktober 1977.

INNLEDNING

Under arbeidet med å registrere skolesjakkaktiviteter i Finnmark, framtrer et tydelig behov/ønske om rettledning i start og drift av skolesjakkgrupper. Mange hadde ønske om å delta på et instruktørkurs, hvis det kunne avholdes i Kautokeino.

Et kombinert turneringsleder- og instruktørkurs som flere medlemmer i sjakkklubber hadde ønske om, ville etter min mening ikke være det rette for de som ønsket hjelp til start og drift av skolesjakk.

Derfor ble det besluttet å arrangere et rent instruktørkurs, hvor de turneringsformene som er aktuell ved skolesjakk, ble medtatt i programmet.

Her må min «fremtid» målsetting nevnes: «All ungdom i Finnmark skal i løpet av sin skolegang få tilbud om å lære sjakk, uansett hvor i Finnmark fylke de går på skole.

Siden Kautokeino geografisk ligger midt i Finnmark, og Isak Keskitalo i samarbeid med Kautokeino skole var villig til å stå som vertskap av instruktørkurset, ble det tidlig vedtatt å arrangere kurset i Kautokeino. Dette passet også fint på grunn av den geografiske spredning på de påmeldte deltakere.

Før kursets start var det påmeldt ialt 28 deltakere fra både Øst-, Vest- og Midt-Finnmark. Derfor var det ikke avskrekende å stå som arrangør og kursleder selv om avstanden var «noe lang» til Kautokeino.

INSTRUKTØRKURSET

Samme uke som instruktørkurset skulle avholdes, startet det opp med «knall-frost» i Kautokeino. Gradenstokken krabbed ned på +25 grader, noe som selv her opp er mye på denne årstiden. Denne noe plutselige kulden må nok ta den vesentligste av skylden for at det av de påmeldte 28 deltakere bare møtte 18.

Frafallet var størst fra de påmeldte som hadde lengst reise. Som et hederlig og meget positivt unntak var Bjørnar Halvari som kom kjørende fra Kongsfjord for å delta på kurset, en reisestrekning på tur/retur 940 km som tett på tilsvarer strekningen Oslo - Trondheim - Oslo. Den samme avstanden var det også for oss som kom fra Kirkenes, men for det første var det jo her «kursadministrasjonen» kom fra, samt at vi var 3 stk. i hver bil.

Vedlagte program viser det som ble gjennomgått og behandlet på kurset. Etter mitt inntrykk som kursleder, var det stort sett passe fordeling med stoff av orienterende-, instruerende- og turneringsledende karakter. Den endelige dom må naturligvis gis

av deltakerne selv.

Reiseinstruktør Henning Wadd Hermansen fra Norges sjakkforbunds Ungdom, Oslo, samt ungdomskonsulent Ibbyorn Nimki fra Tromsø deltok på kurset.

Dette var for det første meget positivt og hyggelig for kurslederen, samt utvilsomt lærerikt og interessant for de øvrige deltakere.

Av andre kursdeltakere som kan nevnes, var 3 «lilleputter» tatt med fra Kirkenes. Grunnen til at disse ble medtatt var ikke bare «tidlig krokkes», men for å demonstrere ovenfor de øvrige deltakere hvor gode skolesjakkspillere i gjennomsnitt kan bli ved 1 - 2 års skolesjakkaktivitet.

Under det praktiske spill som var innlagt i programmet for å få trening i føring av en barometerturnering, fikk flere av deltakerne «føeling» med lilleputtene.

Skuffelsen over tapet mot en lilleputt, gikk snart over til å bli en begeistret interesse, hvor deltakerne fikk erfare at i skolesjakkundervisning kan en ofte møte elever som slår instruktøren.

Dette er en nødvendig erfaring for en som skal starte med skolesjakk-instruksjon, slik at det tidligst mulig blir lagt opp til en holdning mellom instruktør og elevene som bygger på gjensidig respekt og vennskap.

ØKONOMI

Norges Sjakkforbunds Ungdom bevilget inntil kr. 35,- i reisetøste til kursdeltakere. Dette er et meget prisverdig tiltak, men likevel virket det litt «klemt» å betale kr. 35,- til en person som Bjørnar Halvari som hadde kr. 250,- i bensinutgifter for å delta på kurset. Videre ble det utbetalet kr. 50,- pr. deltaker pr. døgn til dekning av kost-/losj utgifter. Dette tilskudd var bra,

Ungdomskonsulenten for sjakk i Finnmark
Karl Arthur Larsen.

selv om de fleste måtte bo på Kautokeino fjellstue med atskillig større utgift. Den planlagte innkvartering i hytter til en rimelig penge måtte naturligvis droppes p.g.a. + 25 grader C.

De administrative utgifter, slik som innkjøp av stensiler, papir, etc., samt trykkings-, porto- og telefonutgifter blir ikke dekket med egne bevilgninger fra Norges Sjakkforbunds Ungdom.

Dette er utgifter som hver enkelt kursleder selv må «finne» dekning for.

I forbindelse med instruktørkurset ble det søkt om økonomisk støtte fra kulturmidler som er tildelt Finnmark fylke.

Avgjørelse som kom i brev av 11. oktober 1977 fra hovedutvalget for kultur og miljø, lød: «Søknaden ikke innvilget».

Denne avgjørelsen var meget skuffende, men kan muligens forklares med at jeg ikke hadde vært god nok til å redegjøre for hva pengene skulle benyttes til. Det kom muligens ikke klart nok fram at instruktørkurset hadde som hensikt å gi et aktivitetstilbod til flest mulig ungdom i Finnmark fylke, uansett hvor de bor. F.eks. i Kongsfjord skole med 25 elever, til Nesset skole i Loppa

kommune med 9 elever, til Masi skole med 130 elever, til Skarsvåg skole med 44 elever, til Breivikbotn skole med 120 elever, Dyfjord skole med 12 elever, osv., osv.

Med hovedutvalget for kultur og miljø's ubegrunnede avslag, fikk en et avslag på tilskudd til en ungdomsaktivitet som kan tilbys alle større og mindre steder i fylket. Ja, selv de aller minste stedene, de ofte isolerte småstedene langs kysten kunne muligense her dra nytte av kultur-midler.

Den økonomiske konklusjon på instruktørkurset må derfor bli «elendig». Det å arrangere et kurs, - invitere entusiastiske ungdomsledere til å delta, burde ikke vært gjordt på et slikt økonomisk grunnlag. Jeg lover - det skal ikke gjenta seg fra min side.

KONKLUSJON

Hvis vi ser bort fra den økonomiske siden, glemmer det store frafall av kursdeltakere, - ja da ble kurset sett fra kursledelsens side veldig dårlig. Vi fikk forhåpentligvis motivert og lært opp noen nye skolesjakk-instruktører som i fremtiden kan delta i et interessant og givende ungdomsarbeide.

Kirkenes, den 21. oktober 1977
Karl Arthur Larsen

NORD-NORSKE LAGMATCHER

MO — FAUSKE

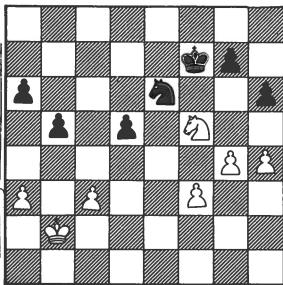
Spilt: 5. november 1977

Resultat: 8-8.

Matchtabell. (Møs spillere nevnt først).

1. Kåre Lein	1.0
Olav Hanssen	1.0
2. Egil Kalkenberg	0.5
Leif Jacobsen	1.5
3. Jim Christensen	2.0
Steinar Nilssen	0.0
4. Inge Kalkenberg	1.0
Otto Stemland	1.0
5. Otto Jørgensen	1.0
Asbjørn Breimo	1.0
6. Levi Lillevold	1.5
Jens R. Robertsen	0.5
7. Ola Gunnar	0.0
Børge Jacobsen	2.0
8. Svein Endresen	1.0
Rune Borøy	1.0

OLAV HANSEN

KÅRE LEIN

37. -a5!?

Til intet fører 37. -Kf6, mens tekstrekket betegner et siste vinstforsøk. Springeren lokkes vekk fra sin utmerkede posering på f5, slik at svarts konge får klar bane på kongefløyen.

38. Sd6+, Kf6. 39. Sxb5, Ke5.
40. Kc2, Kf4. 41. Kd3, Kxf3.
42. Sd4+!

Forserer en klar remisstilling.

42. -Sxd4. 43. Kxd4, Kxg4. 44. Kxd5, Kxh4. 45. c4, g5. 46. c5, g4. 47. c6, g3. 48. c7, g2. 49. c8D, g1D. Remis.

(Komm. av Frans Larsen).

HARSTAD — NARVIK

Spilt: 1. — 2. oktober 1977.

Resultat: 11-9 for Harstad.

Matchtabell. (Harstads spillere nevnt først).

1. Stein Jensen	0.5.	Kjell O. Kristensen	1.5
Kristensen			
2. Morten Groth	1.5	Torbjørn Burchard	0.5
Torbjørn Burchard			
3. Hans Eriksen	2.0	Erling Svedenborg	0.0
Erling Svedenborg			
4. Jan B. Rambø	1.5	Anton Thorstensen	0.5
Anton Thorstensen			
5. Roy Evensen	0.5	Kjell Aanes	1.5
Kjell Aanes			
6. Sigurd Thune	1.0	Ketil Jarhelle	1.0
Ketil Jarhelle			
7. Alf Lund	1.0	Alf Lund	1.0
Stein Indregard			
8. Odd Gunnarsen	1.0	Stein Indregard	0.5
Ulf Stoltenberg			
9. Harry I. Luther	1.0	Harry I. Luther	1.5
Bjørn M. Simonsen			
10. Runar Iversen	1.0	Bjørn M. Simonsen	1.0
Arne O. Larsen			

BENONI

Hvit: Stein Jensen, Harstad
Sort: K. O. Kristensen, N.vik

1. d4, c5. 2. d5, Sf6. 3. c4, d6.
4. Sc3, g6. 5. Sf3, Lg7. 6. e4,

Kjell Ole Kristensen

DAMMS SJAKKbibliotek

sigurd heiestad

DAMMS SJAKK-BIBLIOTEK

En ny utgave av Damms sjakk-bibliotek, skrevet av den landskjente sjakkspiller og sjakkskribent Sigurd Heiestad. Tre bind foreligger nå, de to siste blir utsendt tidlig neste år.

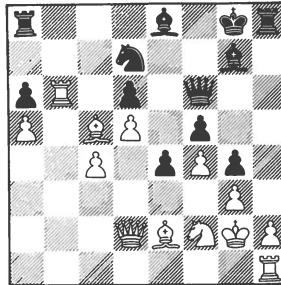

30. **Sf2, Ld7. 31. a5, Df6.** 32. **Tb6, Le8??!**

Nå begynner sort å trickse! Dog er situasjonen prekær, for etter 32. -De7. 33. Thb1 står hvit posisjonelt klart best.

33. Lxc5, Sd7.

Det første poeng i sorts tidsnøds kombinasjon.

Kjell Aanes

34. Txd6?

Og hvit går rett i fellen! Nødvendig og sterkt var 34. **Lxd6!** som vederlegger sorts bondeoffer, f. eks. 34. -Sxb6. 35. **Le5, Dg6/h6.** 36. **Lxg7, Kxg7.** 37. **Dd4+, Kg8.** 38. **axb6** eller 35. -De7. 36. **Lxg7, e3.** 37. **Db2, exf2.** (37. -Th7. 38. **Lf6).** 38. **Lxh8, Sa4.** 39. **De5** og vinner.

34. -De7.

Det endelige poeng (gaffelvirkningen ei!). Dårlig er nå 35. **Txa6, Sxc5.** 36. **Txa8, e3.** 37. **Db4, exf2.** 38. **Txe8+.** 39. **Dxc5, De4+.** 40. **Kxf2, Ld4+.**

35. Txd7, Dxc5. 36. **Txg7+.**

Hvit har ikke tid til å redde tåret med 36. **Tb7** pga. 36. -e3.

36. -Kxg7. 37. **Dc3+, Kg8.** 38. **Tb1?**

Den siste feil i tidsnøden. Korrekt eller ikke, hvit måtte la det stå til med 37. **Lxg4??** og stillingen har fremdeles kampmuligheter. Nå får Kristensen anledning til den avsluttende briljans!

38. -Txh2+! 39. **Kxh2, Dxf2+.** 40. **Kh1, Ta7.** 41. **Oppgitt.**

(Komm. av Frans Larsen)

GRANE — MOSJØEN

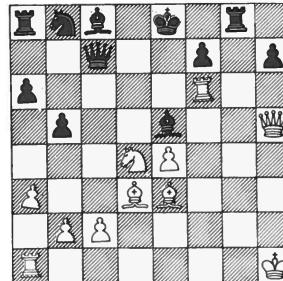
Spilt: 22. oktober 1977.

Resultat: 7.5 — 2.5 for Mosjøen.

Matchtabell: (Mosjøens spillere nevnt først).

1. Henry Pettersen	1.0
Åsmund Eivindsen	0.0
2. Jarle Ludvigsen	0.5
Jan Eivindsen	0.5
3. Jens Berthelsen	1.0
Nils Haustreis	0.0
4. Magnar Standahl	1.0
Bjarne Valberg	0.0
5. Oskar Elstad	1.0
Nils Laksforsmo	0.0
6. Steinar Arnø	1.0
Jørgen Tenningås	0.0
7. Jahn Nikolaisen	0.5
Øystein Valberg	0.5
8. Per Wingstenes	0.5
Reidar Nyheim	0.5
9. Magne Mikaelsen	1.0
Magnor Kolberg	0.0
10. Ole G. Gullhav	0.0
Erik Paulsen	1.0

REIDAR NYHEIM

PER WINGSTENES

19. Se6??

I en slik kombinasjonssvanger stilling skal det finnes spektakulære og vinstgivende trekk, men springervendingen (med bivarianten 19. -Lxe6? 20. Txe6+, og Le5 faller) oppfyller kun første fordring! Etter det korrekte springeroffer 19. **Sxb5!** vinner hvit i samtlige varianter:

A.

19. -axb5. 20. **Lxb5+, Kd8.** (20. -Kf8. 21. **Lc5+ ev.** 20. -L/Sd7. 21. **Dxf7+.**) 21. **Lb6** og vinner.

B.

19. -De7. 20. **Txf7!, Dxf7.** 21.

Dxe5 +

a.

21. -Kf8. 22. **Lc5 +.**

b.

21. -Kd7. 22. **Dd6+, Ke8.** 23. **Sc7+.**

c.

21. -Kd8. 22. **Lb6+, Kd7.** 23. **Dd6+, Ke8.** 24. **Dd8 matt.**

d.

21. -Le6. 22. **Sd6 +.**

e.

21. -De6. 22. **Sc7 +.**

f.

21. -De7. 22. **Sc7+, Kd8.** (22. -Kf7. 23. **Tf1+.**) 23. **Dxe7+, Kxe7.** 24. **Sxa8.**

19. -De7. 20. Dxe5

Her kunne hvit komplisere spillet med 20. **Dhx7?!**, hvoretter såvel 20. -Tg4/g3. 21. **Dh8+, Kd7.** 22. **Txf7!** som 20. -Lxf6. 21. **Dxg8+, Kd7.** 22. **Lxb5+!** taper. Ved siden av 20. -Tf8, som også synes spillbart, må sort velge varianten 20. -Dxf6. 21. **Dxg8+, Kd7.** Nå er offerspillet 22. **Lxb5+?** en altfor radikal løsning av stillingsproblemet: 22. -axb5. 23. **Td1+, Ld6.** 24. **Txd6+, Kxd6.** 25. **e5+, Dx5.** 26. **Lf4, Lxe6!** og sort står best. Følgelig gjør hvit best i «roe» det hele ned med f. eks. 22. **Sc5+, Kc7.** 23. **Le2** med en høyst uklar og komplissert stilling.

20. -Lxe6. 21. Th6

Hvit har muligens i siste liten oversett at sort på det tilsynelatende sterke 21. **Lc5** har forsvarsrendingen 21. -Sd7.

21. -Sd7. 22. Dc7, Df8.

Sannsynligvis for å besvare 23. **Txh7** med 23. -Th8.

23. e5, Ld5+. 24. **Kh2, Dg7?**

Remis.

Et høyst overraskende beslutning, men spillerne har kanskje funnet det best, etter den forutgående villskap, å slutte mens leken var god!? Ikke desto mindre har hvit klar gevinst etter 25. **Tg1,** f. eks. 25. -Lg2. 26. **e6!** eller 25. -Df8. (25.

-Dh8. 26. **Txh7.**) 26. **Lf5, Td8.** 27. **Td6.**

(Komm. av Frans Larsen).

TROMSØ — NARVIK

Spilt: 5. - 6. november 1977. Resultat: 15.5-4.5 for Tromsø. Matchtabell. (Tromsøs spillere nevnt først).

1. Gunnar Johnsen	1.0
Torbjørn Burchard	1.0
2. Johannes Høie	1.5
Erling Svedenborg	0.5
3. Frans Larsen	1.5
Arthur Jarhelle	0.5
4. Reidar Jنسن	2.0
Gunnar Halvorsen	0.0
5. Magne Bergvoll	2.0
Anton Thorstensen	0.0
6. Jarl Kviststad	0.0
Kjell Aanes	2.0
7. Arnold Andreassen	1.5
Steinar Jنسن	0.5
8. Ibjørn Nimi	2.0
Willy Teigen	0.0
9. Svein H. Johnsen	1.0
Ulf Stoltzenberg	0.0
Wiggo H. Eilertsen	1.0
Ulf Stoltzenberg	0.0
10. Henry Johnsen	2.0
Bjørn M. Simonsen	0.0

BIRD

Hvit: Gunnar Halvorsen, N.vik
Sort: Reidar Jنسن, Tromsø

1. f4, e5?!

En litt tvilsom gambit, dog etter min mening.

2. fxe5, d6. 3. **exd6, Lxd6.** 4. **F3, g5, 5. g3?!**

I følge Reidar Jنسen er dette en helt akseptabel utviklingsmåte for hvit, men personlig vil jeg holde 5. d4 som bedre.

5. g4. 6. **Sh4, Se7.** 7. **e3**

Med ideen Sh4-g2-f4. Vanligvis spilles her 7. d4.

7. -Sf5

Reidar Jنسen mener at 7. -Sg6 er bedre pga. punktet f4.

Reidar Jنسen

8. Sxf5(?)

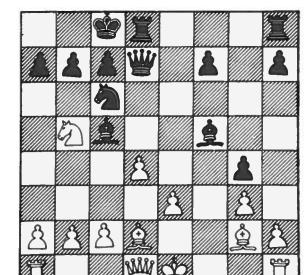
Som sagt, 8. **Sg2** virker rimeligere.

8. -Lxf5. 9. **Lg2, Sc6.** 10. **Sc3,** **Dd7.** 11. **Sb5?**

Hvit står nok allerede litt i undertank, men dette er å gjøre godt langt verre. En bedre plan synes å være 11. **b3, 0-0-0.** 12. **Lb2, The8.** 13. **Sd5** med noe bedre spill for svart tross minusbonden.

11. -Lc5. 12. **d4,** **0-0-0!** 13. **Ld2?**

Det minste ondet var 13. **c3**

13. -Sxd4!

Enkelt, greitt og sterkt!

14. Sxd4, Lxd4. 15. **0-0**

På 15. **exd4** følger 15. -The8+ . 16. **Kf1, Dxd4,** og **Ld2**

kan ikke flyttes pga. 17. Dc4+.

15. -Lb6. 16. Lc3, Lxe3+. 17. Kh1, Dxd1. 18. Taxd1, Txd1. 19. Txd1, Td8. 20. Txd8+, Kxd8. 21. Lxb7, Lxc2.

Dette sluttspill er lett vunnet for svart da den svarte konge kan gripe inn i spillet mye raskere enn den hvite.

22. h3

Nødvendig for å få kongen i spill.

22. -gxh3. 23. Kh2, Lf5. 24. Lf3, Le6. 25. a3, Kd7. 26. g4, Kd6. 27. Kxh3, h5!

Den svarte stillingen er nå fullstendig overlegen.

28. a4, Kc5. 29. Kg3, hxg4. 30. Le2

På 30. Lxg4 kan følge 30. -Lb3. 31. a5, Ld4. 32. Lxd4+, Kxd4 med lett vinst for svart.

30. -f5. 31. Le5, f4+. 32. Lxf4, Lxf4+. 33. Kxf4, Kb4. 34. Ld1, Ld7. 35. Kg3, a5. 36. Kf2, c5. 37. Kg3, Lxa4. 38. Lxg4, Kb3. 39. Ld1+, Kxb2!. 40. Lxa4, c4. 41. Kf3, c3. 42. Ke3, c2. 43. Lxc2, Kxc2. 44. Kd4, a4. 45. Oppgitt.

(Komm. av Johannes Høie).

KONGEINDISK

Hvit: Henry Johnsen, Tromsø
Sort: Bj. M. Simonsen, N.vik

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, Lg7. 4. Sf3, 0-0. 5. e3?!

Dersom man leter etter det nyeste i åpningsteorien, er ikke Henry Johnsns partiopplegg det rette sted å oppsøke! Men Johnsen har sine partentsystemer som kan være like anvendelige for flere åpninger, og slik også her!

5. -d6. 6. Le2, Sbd7. 7. 0-0, e5.

8. d5, h6
Sort får raskere gjennomført f5 med 8. -Se8.

9. e4, Sh7. 10. Se1, f5. 11. f4, exf4?

I betrakning kom f. eks. 11. -fxe4. 12. Sxe4, exf4. 13. Lxf4,

g5 fulgt av avbytte på f1.

12. exf5!, g5. 13. g4, Te8?

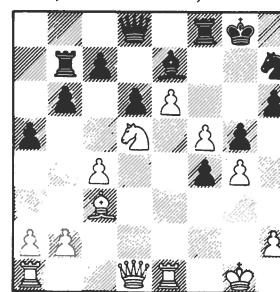
Bredre var 13. -fxg4ep. 14. hxg3, Se5. 15. g4, h5, hvoretter sort ville unngått det digre hullet på e6 understøttet av både Bd5 og f5.

14. Sf3, Df6? 15. Sb5, Dd8. 16. Sfd4, Sdf8. 17. Se6, Sxe6(?)

En kjempespringer som den på e6 skal prinsipielt byttes av (skjønt her var det best å la være!), og nå får hvit to forbundne fribønder som med tid og studenter er nødt til å vinne. 18. dxe6, a6. 19. Sc3, b6. 20. Lf3, Tb8. 21. Lc6, Tf8. 22. Te1, Lf6. 23. Sd5

Det hvite angrepsspill gir som smart, og med enkle, men effektive midler og trusler krymper sorts stilling mer og mer sammen.

23. -Le7. 24. Ld2, Lb7. 25. Lxb7, Txb7. 26. Lc3, a5.

27. Dd4(?)

Mange veier fører her til Rom. En raskere vinstmetode besto i 27. f6!, Sxf6. 28. Sxf6+, Lxf6. 29. Lxf6, Txf6. 30. e7, De8. 31. Dd5+, og Tb7 faller.

27. -Sf6. 28. Sxf6+, Lxf6. 29. Dd5, c6. 30. Dxc6?

Av og til kan man stå altfor godt, og da slapper den overlegne undertiden av. Også 30. e7+ vinner jo greitt!

30. -De7. 31. Tad1, Lxc3. 32. bxc3, Td8. 33. f6, oppgitt. (FL)

BENONI

Hvit: G. Johnsen, Tromsø

Sort: Torbj. Burchard, Narvik

Torbjørn Burchard

1. d4, c5. 2. d5, Sf6. 3. e4, b5?!

Hos Burhard og andre friske Narvik-spillere blomstrar ofte gambitene, men skal man tro de lærde, er bondeofferet neppe korrekt. Gambitens vugge sto ved Volga i Sovjet-Unionen, derav navnet. (Volga-gambit). Hensikten med bondeofferet er å kunne spille på de halvåpne a- og b-linjer, samt å kunne etterstrebe overlegenhet i sentrum.

4. cxb5

Det mest logiske. Hvit kan med fordel avvise gambiten med 4. Sf3. f. eks. 4. -Lb7. (Etter 4. -e6! går spillet over i Blumenfeld-gambitten). 5. a4!, bxc4. 6. Sc3, e6. 7. e4, og hvit står klart best, ev. 4. Lg5 som er et forslag fra den sovjetiske teoretiker Krogius.

4. -a6.

Sterkere enn det umiddelbare 4. -e6.

5. bxa6

Ludek Pachman anser 5. e3! for å være sterke enn tekstrrekket, og det er ifølge sovjetiske analyser også det enkleste.

5. -Lxa6. 6. g3

Hyppig forekommer 6. Sc3, d6. 7. g3, g6.

6. -d6. 7. Lg2, g6. 8. b3

Et sjeldent, men dog logisk trekk, siden bonden på b2 som regel pleier å bli et smertens barn etter sorts løperutvikling til g7. En alternativ utviklingsplan er 8. Sc3, Lg7. 9. Sf3, 0-0. 10. 0-0, Sbd7. 11. Dc2, Dc7. 12. Td1, Tfb8, men sort får som regel godt initiativ på dronningfløyen med riktig plassering av sine springere (c5 og b6).

8. -Lg7. 9. Lb2, 0-0. 10. Sh3

Et overraskende trekk på side linjen, men må sees i sammenheng med løperutviklingen til b2 og korrekt understøttelse av d5.

10. -Sbd7. 11. 0-0, c4. 12. b4

Forhindrer åpning av b-linjen og et sort springerhull på c5. Bondemajoriteten på dronningfløyen kan nu bli mer dominerende senere i spillet.

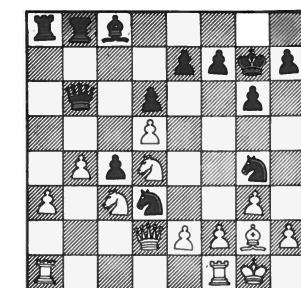
12. -Db6. 13. Lc3, Sg4. 14. Lxg7, Kxg7. 15. a3, Tfb8. 16.

Dd2, Sge5. 17. Sc3, Sf6. 18. Sg5, Lc8. 19. Si3, Sfg4. 20. Sd4

Sort har få gode arbeidsfelt for sine springere, som derfor i stor grad trakk i hverandres fotspor. Hvit har nu maktet å gi sitt tidligere randdyr en plass i solen på d4.

20. -Sd3

Et fristende fremstøt for indirekte å fordrive springerdyret på d4.

21. Se6(?)

Hvit synes å ha bedre trekk i følgende to varianter:

A.

21. h3 (21. exd3, Dxd4 gir kun

sort bedre muligheter), Sf6. 22. Sc6 med gevinst av materiell.

B.

21. Sc6, Sdxf2. (Truer 22. -Sxh3+. 23. Kh1, Dg1+. 24. Txg1, Sf2 matt). 22. Dd4+! og den sorte springeren på f2 har ingen rettigmuligheter.

21. -fxe6. 22. exd3, Dd4. 23. dxe6, Lb7. 24. Se2

Et solid trekk.

24. -Dxd3. 25. Dxd3, cxd3. 26. Sf4, Lxg2. 27. Kxg2, Se5. 28. Tf1, Tb5. 29. Sxd3, Sxd3. 30. Txd3, Txb4. 31. axb4, Txa1. 32. Tf3!

Kongen avskjæres. Johnsen overlater intet til tilfeldigene!

32. -Ta7. 33. h4

For å kunne sikre f-linjen samt forsøre b-bonden på en gang uforstyrret på f4.

33. -Tb7. 34. Tf4, Kg8. 35. Kf3, d5. 36. Ke3, Tb6. 27. Kd4
Snedig og enkelt.

37. -Tx6. 38. Kxd5, Te1. 39. b5, Tb1. 40. Kc6, oppgitt.

(Komm. av Roar Lindblom).

KalmarInterior
Interior

KJØKKEN- BAD- og GARDEROBEINNREDNINGER

i stort utvalg av forskjellige typer
Velkommen til byens moderniseringssenter

Narvik Byggmarked
Parkallmenning 11. tlf. 41 520-44 100 — God parkering

FRANSK

Hvit: Reidar Jenssen, Tromsø
Sort: Gunnar Halvorsen, N.vik
1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. e5, e5. 4.
c3, Db6. 5. Sf3, Ld7. 6. Ld3,

Sc6. 7. 0-0, cxd4. 8. cxd4,
Sxd4. 9. Sxd4. Dxd4. 10. Sc3,
a6. 11. Te1, h5. 12. Le3, Dh4.
13. g3, Db4. 14. a3, De7. 15.
h4, Dd8. 16. Db3, Lc6. 17.
Lb6, De7. 18. Le3, Sh6. 19.

ELEKTROSERVICE

HANS KNUDSEN
AUT. INSTALLATØR

Sterkstrøminstallasjon
Skipsinstallasjon
Automatiske anlegg
Røntgen
Elektronisk verksted

9401 HARSTAD

Sentralbord 61 140
Hans Knudsen priv. ... 61 718
Postboks 176
Postgiro 8 99 03
Bank: Bergens Privatbank
Konto nr. 5376..05.01484

Avd. Stnglandseide tlf. 51
Avd. Senjahopen tlf. 47
Avd. Andøy tlf. 552

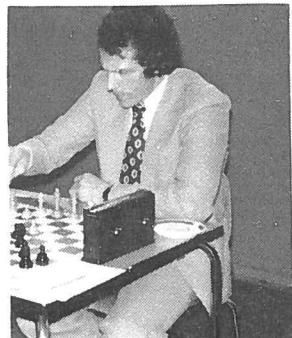

SJAKKFOLK TREKKER
til

OLAF MARTINUSSEN
GLASSMAGASIN

Storgaten 32 — TROMSØ — Telefon (083) 84 030

EN GROS — EN DETALJ

Magne Bergvoll

Sa4, Sg4. 20. Lg5, Lxa4. 21.
Dxa4+, Dd7. 22. Da5, Le7.
23. Lxe7, Dxe7. 24. Tac1, 0-0.
25. f3, Sh6. 26. Tc7, Dd8. 27.
Tec1, Tc8. 28. Db6, g5. 29.
Dd6, Txc7. 30. Txc7, gxh4. 31.
Dxh8, Txd8. 32. gxh4, Tb8. 33.
Kf2, Kf8. 34. f4, Ke8. 35. Le2,
Kd8. 36. Tc1, Sg4+. 37. Lxg4,
hxg4. 38. Kg3, Kd7. 39. Kxg4,
Td8. 40. h5, Tg8+. 41. Kh4,
Kd8. 42. h6, Th8. 43. Kh5,
Kd7. 44. Tg1, Ke7. 45. Tg2,
Ke8. 46. b4, Ke7. 47. a4, Ke8.
48. b5, axb5. 49. axb5, oppgitt.

SICILIANSK

Hvit: A. Thorstensen, N.vik
Sort: Magne Bergvoll, Tromsø

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4,
cxd4. 4. Sxd4, d6. 5. Le3, Sf6.
6. f3, Ld7. 7. Lc4, g6. 8. Sc3,
a6. 9. Dd2, Lg7. 10. 0-0-0, Tc8.
11. Lb3, Sa5. 12. h4, h5. 13.
Kb1, b5. 14. The1, Sc4. 15.
Df2, Da5. 16. Sd5, Sxd5. 17.
exd5, 0-0. 18. Tg1, Tc5. 19. g4,
Txd5. 20. gxh5, Txh5. 21. Lg5,
e5. 22. Se2, Le6. 23. Sg3, Txg5.
24. hxg5, d5. 25. Th1, Tc8. 26.
Th2, e4. 27. c3, e3. 28. De2,
Sd2+. 29. Txd2, exd2. 30.
Dxd2, Dc7. 31. f4, a5. 32. Lc2,
b4. 33. cxb4, axb4. 34. Lb3,
Dc5. 35. Dd1, De3. 36. Se2,
Lf5+. 37. Ka1, d4. 38. Tg2,
d3. 39. Sg3, Tc1+. 40. Oppgitt.

NM 1976
KLASSE MESTER A

Resultatliste. Ang.
fullstendig Berger-tabell hen-
vises til Postsjakk nr. 6/1977.

1. Henry Pettersen, Mosjøen	12.0
2. Per Ofstad, Fr.stad	11.5
3. Odd K. Lie, Porsgrunn	10.5
4. Per Lindblom, Oslo	9.5
5. Nils Larsen, Oslo	7.5
6. Olaf Skaslien, Alta	7.5
7. K. V. Michelsen jr., Hamar	7.0
8. Øyvind Kvamme, Vardø	7.0
9. O. Prytz, Røros	6.5
10. O. Flattum, Vikensund	6.5
11. Alf Natskår, Stavanger	6.0
12. Freddy Aamodt, Degernes	5.0
13. Helge Theting, Trondheim	5.0
14. Trygve Plukkerud, Lillehammer	2.5
15. Sven Nordal, Nesoddtangen	1.0

(Frans Larsen)

SPANSK

Hvit: H. Pettersen, M.sjøen
Sort: P. Lindblom, Oslo

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5,
a6. 4. La4, Sf6. 5. 0-0, Le7. 6.
Te1, b5. 7. Lb3, 0-0. 8. c3, d6.
9. h3, Sa5.

Den gamle mester fra
Mosjøen slo altså til igjen! I en
alder av 67 år tok han sin tredje
NM-tittel med scoren 10 seire
og 4 remis, og det i et mesterskap
som kunne skilte med
såpass sterke navn som Per
Ofstad, Per Lindblom, Nils
Larsen osv. Tidligere har han
vunnet postsjakk-NM i såvel
1956 som 1965. (Det går altså
10 år mellom hver gang!)

Forøvrig et mesterskap hvor
de nord-norske navn gjorde seg
godt gjeldende. Selv om nr. 5
representerer Oslo, er Nils
Larsen opprinnelig fra Mosjøen

I senere år er Breyer-varian-
ten 9. -Sb8 blitt svært populær,
men foreløpig fortsetter svart
ennå en stund i Tchigorins fot-
spor.

10. Lc2, c5. 11. d4, Sd7.

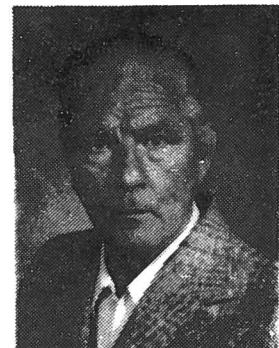
Dette trekk er ikke lenger så
populært som i de første år
etter at Keres innførte det, og
hans egen kommentar: «Nå er
det ikke lett å finne en tilfreds-
stillende fortsettelse for hvit»
har vel mistet sin gyldighet etter
at teoretikerne har fått arbeidet
med varianten i 15 år.

(og også tidligere norgesmester
i postsjakk). Suveren remiskon-
te ble Altas Olaf Skaslien med
hele 12 remis og 1 seier og 1
tap.

Nevnes bør også Nord Norsk
Sjaks faste kommentator
Helge Theting, Trondheim,
som dog i lengre tid spilte for
Bodø Sjakklag. Debuten var
ikke direkte suksessfylt, men
han høstet gode erfaringer som
nok kommer godt med ved
nest korsveis! Øyvind Kvamme
er et meget ukjent og ubeskrev-
et blad i nord-norsk sjakk-
sammenheng, så vi «regner»
han ikke med — inntil det
motsatte bevises!

Vårt parti er «sakset» fra
Postsjakk nr. 6/1977, med
kommentarer av bladets
mangeårige redaktør Sverre
Halvorsen, Stavanger.

(Frans Larsen)

Henry Pettersen

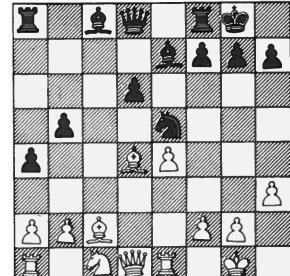
12. Sbd2

Fischer spilte mot Keres
(Curacao 1962) 12. dxc5, dxc5.
13. Sbd2, og hvit vant etter
diverse komplikasjoner. Det
naturlige tekstrekket er
sannsynligvis like bra.

**12. -exd4. 13. cxd4, Sc6. 14.
Sb3!, a5. 15. Le3!, a4. 16. Sc1,
exd4.**

I følge Ciocaltea er her 16. -
a3! bedre.

**17. Sxd4, Sxd4. 18. Lxd4,
Se5(?)**

Etter min mening er ikke
dette i overensstemmelse med
ideen bak 11. -Sd7. Svart skal
spille 18. -Lf6. Partiet Tal-Ker-
es, Curacao 1962, forløp slik:
19. Se2, Lb7. 20. Lxf6!, Sxf6.
21. Sd4 med en liten fordel for
hvit. Det er derfor mulig at
Lindblom har villet unngå
denne utviklingen og av den
grunn valgt tekstrekket, men
som vi skal se gjør det bare

Storgaten 32 — TROMSØ — Telefon (083) 84 030

EN GROS — EN DETALJ

saken verre for svart. For nå får hvit byttet Sc1 mot Lf6, og det oppstår en stilling hvor hvit får løperparet, press mot de svake svarte bøndene og kommer i klar fordel.

19. Sd3, Lf6. 20. Sf4!, Lb7. 21. Sh5, Tc8. 22. Tc1, g6. 23. Sxf6+, Dxf6. 24. b3, axb3. 25. axb3, g5.

Svart har vel neppe noe bedre. Han vil spille De7 for å komme ut av bindingen. Trekket 25. -g5 blir gjort for å unngå f4.

26. Dd2, De7. 27. Te3, f6. 28. Td1

Hvit presser mot den svake d-bonden, og svart får aldri i stand noe aktivt motspill.

28. -Kh8. 29. Lc3, Tc6. 30. Lb4, Td8. 31. Lb1, De6.

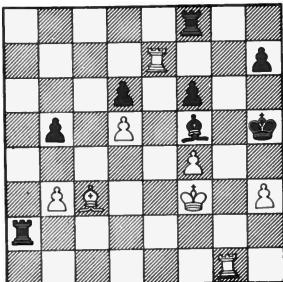
Svart har klart å forsvare punktet d6, men hvit finner nå en ny angrepsplan som går ut på å åpne e-linjen for de hvite tårn.

32. Dd5!, Dxd5. 33. exd5, Ta6. 34. g3, Lc8. 35. f4!, gx4. 36. gx4, Sg6. 37. Tde1!

Hvit har tydelig forbedret sin stilling. Svarts angrep mot Bf4 kan han rolig overse, for truselen 38. Te8+ med offisersgevinst må svart parere. 37. -Kg7. 38. Kh2, Kf7.

Fremdeles gikk ikke 38. -Sx4? pga. 39. Te7+ fulgt av Txh7 med avgjørende trusler.

39. Lc3, Ld7. 40. Lxg6+, Kxg6. 41. Te7, Ta2+. 42. Kg3, Lf5. 43. Tg1, Kh5. 44. Kf3, Tf8.

Svart er henvist til passivt

KLUBBNYTT

VARDØ

Trimturneringen, høsten 1977.

1. Gudmund Farstad	7.0
2. Dagfinn Eggen	6.0
3. Leif M. Kofoed	5.0
4. Bjørn Sundsfjord	3.0
4. Terje Lorentsen	3.0
6. Terje Frantsen	2.5

BIRD

Hvit: Leif M. Kofoed
Sort: Dagfinn Eggen

1. f4, d5. 2. Sf3, Sc6. 3. b3, Lf5. 4. Lb2, Sf6. 5. d3, e6. 6.

forsvarsspill. Hvit innleder nå et mattangrep mot den utsatte svarte kongestillingen.

45. Teg7, h6. 46. T1g4!

Et sterkt trekk som viser hvor uehdlig den svarte kongestillingen er. Hvit truer 47. Le1 og 48. Th4 matt. Svart kan ikke ta imot kvalitetsofferet med 46. -Lxg4? pga. 47. hxg4+, Kh4. 48. Th7 fulgt av matt.

46. -Te8. 47. Lxf6, Le4+. 48. Ke3, Lf5+. 49. Le7, Txe7+. 50. Txe7, Lxg4. 51. hxg4+, Kxg4. 52. Te6, Tb2.

Svart har i grunnen sluppet forbausende godt fra sin dårlige stilling i siste diagram. Han står likevel til tap i dette tårlslutt spillet med likt materiell. Det skyldes at hvits kongestilling er så mye bedre, og svart kan ikke hindre den hvite fribonden på d5 i å marsjere fram.

53. Txd6, Txb3+. 54. Ke4, Tb1. 55. Tg6+, Kh5. 56. Tg3, Kh4. 57. Td3, oppgitt.

Et glimrende gjennomført parti av norgesmesteren fra 1956, 1965 og 1976.

(Komm. av Sverre Halvorsen).

SKJERVØY

Skjervøyturneringen 1977.

Turneringen ble spilt 12. november med 19 deltagere fra Skjervøy og Øksfjord. Spilleformen var 6 runders Monrad med 30 min. betenkningstid pr. spiller pr. parti. Opprinnelig var meningen å arrangere lagmatch mellom de to klubber, men i og med at Øksfjord kun møtte frem med 1 senior og 7 lilleputter, ville en slik match jo ha liten sportslig verdi.

Odd Andersen

1. Odd Andersen,	5.5
2. Leif Andreassen,	5.0
3. Viggo Nilsen,	4.0
4. Harald Kristoffersen,	4.0
5. Tor E. Dahl,	3.5
5. Steinar Pedersen,	3.5
7. Odd Lyngedahl,	3.5
8. Jostein Stordahl,	3.5

UREGELMESSIG

Hvit: Odd Andersen, Skjervøy

Sort: Viggo Nilsen, Skjervøy

1. e4, Sf6. 2. Sc3, Sc6. 3. d4, d5. 4. e5, Se4. 5. Sxe4, dxe4. 6. c3, Lf5. 7. h3, e6. 8. Le3, Le7. 9. Dd2, 0-0. 10. f3, exf3. 11. Sxf3, h6. 12. Ld3, Lxd3. 13. Dxd3, a6. 14. 0-0-0, b5. 15. d5, exd5. 16. Dxd5, Dxd5. 17. Txd5, Tad8. 18. Txd8, Txd8. 19. a3, Td5. 20. Lf4, g5. 21. Lh2, a5. 22. Td1, Txd1+. 23. Kxd1, b4. 24. axb4, axb4. 25. Sd4, Sxd4. 26. cxd4, c6. 27. b3,

Viggo Nilsen

Kg7. 28. g4, Ld8. 29. Kc2, Kg6. 30. Kd3, h5. 31. Kc4, Le7. 32. Lg3, hxg4. 33. hxg4, f6. 34. exf6, Kxf6. 35. Le1, Ke6. 36. Lxb4, oppgitt.

F. eks. 36. -Lxb4. 37. Kxb4, Kd5. 38. Kc3, Ke4. 39. b4, Kf4. 40. Kd3, Kxg4. 41. d5, cxd5. 42. b5 og vinner. (FL).

TROMSØ

GRUNFELD-INDISK

Hvit: Henry Johnsen

Sort: Arnold Andreassen.

Høstturneringen 1977, Kl. M.

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, d5. 4. e3, Lg7. 5. cxd5, Sxd5. 6. Lc4, Sxc3.

Spillbart er også 6. -Sb6.

7. bxc3, 0-0. 8. Se2??

Her spilles vanligvis 8. Sf3. Problemet for hvit blir nå bl. a. å finne tilfredsstillende passeringer for både dronningen og den hvitfaltede løperen. Hvit har, bevisst eller ubevisst, valgt samme oppstilling som i varianten med e4. Fordelen er at d4 er bedre beskyttet, men på den annen side kan hvit vanskelig forhindre e5.

8. -c5. 9. 0-0, Dc7. 10. Ld3, Td8. 11. Lb2, e5! 12. Tc1, Sc6. 13. Le4, Sa5!?

Hvit kan nå ikke spille 14. d5 pga. 14. -Sc4. 15. La1 (15. Db3?, Sd2), Le6 etterfulgt av f5.

14. De1, f5?

Et trekk helt uten posisjonell verdi (dessverre mest basert på den billige fellen 15. Lf3??, e4), og som bare medfører svekket kongestilling. 14. -Le6. 15. Lb1, Sc4 er den riktige fortsetelsen.

15. Lb1, Sc4. 16. La1, Le6. 17. dxe5?, Sd2. 18. Sd4!, Lc4! 19. Dxd2, Lxf1. 20. Kxf1

Hvis 20. Se6??, så 20. -Dc6!. 20. -Dxe5. 21. f4, Dd6. 22. Lc2, cxd4. 23. Lb3+, Kh8. 24.

cx4

Fasiten ble kvalitetsgevinst for sort mot en bonde. Hvits d-bonde er imidlertid meget sterk.

24. -Tae8. 25. Td1, Tc7. 26. Lb2, Tdc8. 27. d5!

Hittil er det sort som har vært den førende part, men fra nå av snur det seg. Henry syntes å være meget tilfreds med sin stilling og begynte å spille ubehagelig sterkt.

27. -b6. 28. Lxg7+, Kxg7. 29. Dd4+, Kh6?

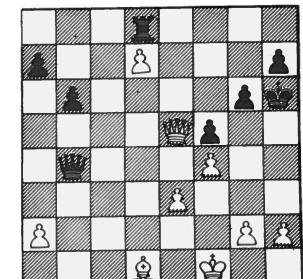
Der mente jeg kongen stod trygt, fordi hvit ikke ville få til til Td3, e4 og Th3. Langt bedre ville vært 29. -Df6 (eller Kf7). 30. d6, Dxd4. 31. Txd4, Td7. 32. La4 (32. Le6, Tc1+. 33. Ke2, Td8 og d-bonden faller før eller senere), Tdd8. 33. d7, Tc7. 34. Lb5, at. 35. Lxa6, Tcx d7 eller 30. De5, Td7! eller som jeg feilaktig fryktet 30. Dxf6+, Kxf6. 31. d6, Tc1. 32. Txc1, Txc1+. 33. Ke2, Tc8. 34. d7, Td8. 35. La4, a6. 36. Lc6, Ke7. 37. Lb7, Txd7, og sort har gevinststilling.

30. De5!, Db4? 31. d6, Tc1. 32. d7, Txd1+?

Den avgjørende feil. Siste redning lå i 32. -Dxb3! 33. axb3, Txd1+. 34. Ke2, Txd7. Sort ville hatt de beste sjansene.

33. Lxd1, Td8.

Jeg ventet nå 34. Dd5, De7. 35. La4, Dxe3 og var fornøyd med stillingen.

34. g4!!

Egentlig ikke så vanskelig å

Henry Johnsen

finne, men ikke mindre sterkt av den grunn! Det truer 35. g5 matt, på 34. -fxg4 følger 35. Dg5+ og Dxd8, og 34. -g5. 35. Df6 matt er jo heller ikke godt for sort.

34. -Dc4+. 35. Le2, Dxe2+. 36. Kxe2, Txd7. 37. De8, Tg7. 38. Df8, f4xg4. 39. Kf2, oppgitt.
(Komm. av Arnold Andreassen).

SPANSK

Hvit: Arnold Andreassen
Sort: Ivbjørn Nimki

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, Sf6

Dette trekket kjennetegner egentlig Berliner-forsvaret, men da må svart slå på e4 i neste trekk.

4.0-0, d6.

Dermed er vi over i Steinitz-forsvaret.

5. d4, exd4. 6. Sxd4, Ld7. 7. Lxc6, bxc6. 8. Te1(?)

Naturligere er 8. Sc3. Det er ikke sikkert at tårnet skal i elinja etter at svart har oppgitt sentrum med exd4.

8. -Le7. 9. Sc3

Hvit innser at 9. e5 ikke gir noe etter 9. -Sd5. (9. -Sg4? 10. Sxc6!), f. eks. 10. e6, Lxe6. 11. Sxe6. (!1. Sxe6, fxe6. 12. Txe6, 0-0), Dd7.

9. -0-0. 10. Dd3(?)

Tillater springerutfallet. 10. De2 ser bedre ut. (10. -Sg4? 11. Sxc6!)

10. -Sg4!

Feltet e5 lokker!

11. Da6??

Hvit går til motangrep! Men kanskje burde han heller utvikle løperen til f4. Om 11. -Se5? 12. Lxe5! og svarts c-bønder blir svake.

11. -Lh4! 12. Sd1?

Den eneste måten å dekke f2 på som ikke går! Best er 12. Tf1.

12. -Lxf2 + ! 13. Sxf2, Dh4!

Poenget! Tårnet faller selvølgelig om springeren står på g4.

14. De2

Her synes 14. Le3! å vederlegge sorts offerkombinasjon. (FL).

14. -Dxh2 + . 15. Kf1, Sxf2. 16.

Dxf2, c5! 17. Se2

17. Sf5 besvares med 17. -Lb5 + ! 18. Te2, Dh1 + !

Eller 17. Sf3, Lb5 + . 18. Te2, Dh1 + . 19. Dg1, Dxg1 + . 20. Sxg1, Tae8 med ingenlunde dårlig stilling for sort. (FL).

17. -f5! 18. e5, f4!! 19. Lxf4?

Fører til et vakkert offerangrep fra svart. Men det er ikke lett å stagge angrepet nå. Om 19. Df3, så 19. -dxe5! (Truer Tae8 og e4 osv.). 20. Dd5 + , Kh8. 21. Dxd7?, f3! og vinner.

26. -g5!

Hvit har intet å stille opp mot denne bondens stille framrykning.

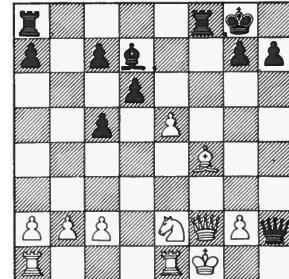
27. c4, g4. 28. Tc2, g3. 29. Txd6?

Desperasjon!

29. -Df2 + . 30. Kd1, Df1 + . 31. Kd2, Dxe2 + . 32. Kc3, De5 + . 33. Oppgitt.

Et pent parti av Nimki!

(Komm. av Helge Theting).

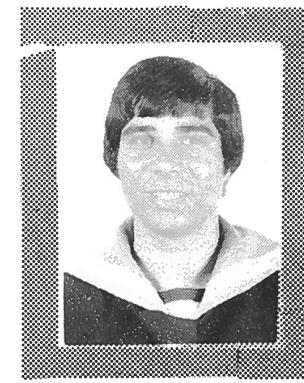

19. -Txf4!! 20. Dxf4

20. Sxf4 holder heller ikke p.g.a. 20. -Tf8. 21. g3, Lb5 + . 22. Te2, Dh1 + . 23. Dg1, Df3 + . 24. Df2 (24. Kel, Txf4! 0-0), Dd7.

NARVIK

Klubbmesterskapet 1977 (høst). 42 spillere fordelt på 4 klasser.

Ivbjørn Nimki

Kjell Ole Kristensen

Klasse Mester:

1. Kjell O. Kristensen
2. Anton Thorstensen
3. Gunnar Halvorsen
4. Arthur Jarhelle
5. Erling Svedenborg
6. Palmer Salomonsen
7. Edmund Forslev
8. Torbjørn Burchard

Klasse I:

1. Kjell Aanes
2. Leif Knutsen
3. Stein Indregård
4. Steinar Jenssen
5. Ketil Jarhelle
6. Selmer Sigvaldsen

Klasse II:

1. Ulf Stoltenberg
2. Torstein Kofod
3. Knut Schulstad
4. Torfinn Eriksen

Klasse III:

1. Odd V. Nilsen
2. Rune Hansen
3. John Nilsen
4. Vidar Blomli

SICILIANSK

Hvit: Anton Thorstensen
Sort: Arthur Jarhelle

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4,

cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, a6. 6. Lg5, e6. 7. f4, b5

Arthur Jarhelle har en liten mannsalder benyttet seg av Najdorf-varianten i forskjellige avskygninger, og i den senere tid har særlig den skarpe og litt tveegegd fortsettelsen 7. -b5 vært fast kost. Dette visste formodentlig Thorstensen, iallefall er de neste trekk fra hans side teoretisk velfundert.

8. e5, dxe5. 9. fxe5, Dc7

Poenget bak Polugajevskij-varianten (7.-b5). Det parerer truselen mot Sf6 og angriper Be5, dog er det ingenting i veien for å gå inn i fortsettelsen 10. exf6, De5 + . 11. Le2, Dxg5. 12. 0-0 med skarp spill.

10. De2, Sfd7. 11. 0-0-0, Lb7

Hvits e-bonde er iallfall tabu: 11. -Sxe5? 12. Sdxb5! eller 11. -Dxe5. 12. Dxe5, Sxe5. 13. Sdxb5 og vinner.

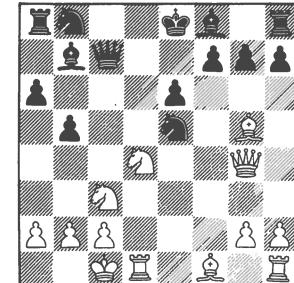
12. Dg4!

Siste (?) skrik innen teorien. Den alternative angrepsspill glir på olje! Nå går ikke 15. -axb5. 16. Sxb5 eller 15. -Sc6/Lc6. 16. Sd5 med klar gevinst.

15. -Kf8. 16. Thf1 + , Sf3.

Ikke 16. -Lf6. 17. De8 matt.
17. Txf3 + !

Tempo betyr alt i slike stillinger. Hvit vil ikke besværes med muligheter som f. eks. 17. -Lxg5 + .
17. -Lxf3. 18. Lxe7 + , Dxe7.

13. Sxe6!, fxe6.

Mer eller mindre tvunget, som vi straks skal se:

A. 13. -Sxg5? 14. Sxc7 matt.

B. 13. -Dc8. 14. Sxg7 + , Lxg7. 15. Dxc8 + , Lxc8. 16. Td8 matt.

C. 13. -Db6/a5. 14. Sd5!

14. Dxe6 + , Le7. 15. Lxb5 + !

Hvits angrepsspill glir på olje! Nå går ikke 15. -axb5. 16. Sxb5 eller 15. -Sc6/Lc6. 16. Sd5 med klar gevinst.

15. -Kf8. 16. Thf1 + , Sf3.

Ikke 16. -Lf6. 17. De8 matt.
17. Txf3 + !

Tempo betyr alt i slike stillinger. Hvit vil ikke besværes med muligheter som f. eks. 17. -Lxg5 + .
17. -Lxf3. 18. Lxe7 + , Dxe7.

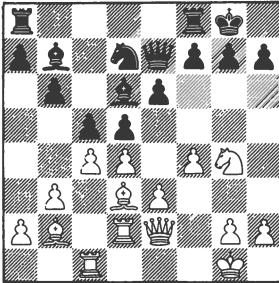
Anton Thorstensen

19. Dc8+, Kf7. 20. Df5+, Df6
Selvsgatt ikke 20. -Kg8. 21.
Lc4+ og matt.
21. Lc4+, Ke7. 22. Dc5+,
Ke8. 23. Dc8+, Ke7. 24.
Dc7+, oppgitt.

Hvit har tråklet seg fint inn på kongen, og nå er det slutt:
24. -Ke8. 25. Td8+!, Dxd8.
26. Df7 matt. Thorstensen har all ære av dette vakre angrepssparti og beviser at 2. plassen i klubbmesterskapet ikke berodde på tilfeldigheter!

(Komm. av Frans Larsen)

TORBJØRN BURCHARD

GUNNAR HALVORSEN

18. cxd5(!), exd5?
Sort går på limpinnen. Bedre var 18. -Lxd5, selv om hvit får godt spill etter 19. e4, eventuelt fulgt av e5.
19. dxc5, f5.

Sort ble klar over den tabben han hadde gjort. På 19. -Lxc5 følger 20. Sh6+, Kh8. (20. -gxh6. 21. Dg4+). 21. Lxg7+, Kxg7. 22. Sf5+, og hvit vinner. Etter tekstdrekket taper sort offiser og om ikke så alt for mange trekk også partiet.
20. cxd6, Dh4. 21. Tc7!, Lc8.
22. Se5, Sxe5. 23. Lxe5, Tf7.
24. Tdc2, Le6. 25. Txf7, Lxf7.
26. Lxf5, oppgitt.

(Komm. av Edmund Forselev).

BUDAPEST-GAMBIT

Hvit: Steinar Jenssen
Sort: Ketil Jarhelle

1. d4, Sf6. 2. c4, e5. 3. dxe4,
Se4.

Fajarowicz-varianten var et fryktet taktisk våpen i en årekke (fra ca. 1928). I den senere tid har man gjennomanalyser av åpningen, som regel til hvits fordel, slik at varianten helst flyter på det taktiske overraskelsesmoment.

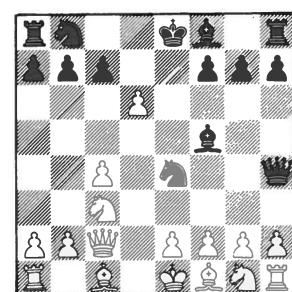
4. Dc2, d5

Nå betraktet som en dårlig fortsettelse. Sorts beste sjanse ligger nok i trekket 4. -Lb4+.

5. exd6ep, Lf5. 6. Sc3

Hvits 5. og 6. trekk er å betrakte som denne variantens vederleggelse. Sort har allerede nå store problemer.

6. -Dh4?

Av andre dårlige trekk som sort hadde til rådighet nevnes:

A.

6. -Sg3. 7. Da4+, Ld7. 8. dxc7, Dxc7. 9. Sb5 med vinst.

(Komm. av Edmund Forselev).

Hva gjør du
for å skaffe nye
medlemmer i din
sjakklubb

Steinar Jenssen

ET KLOKT TREKK.....

BENYTT

Jennett
REISEBUREAU

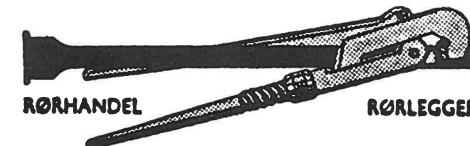
VADSØ

Tlf. 52 111 – 51 556 – 51 106

Ring til oss når kranen lekker.
Ring til oss når røret sprekker.
Ring 24 255.

TROMS RØR A.S

«Skotte» Langnes

TROMSØ

Tlf. (083) 89 593

Kalottureringen 1977

Sterkeste turnering i Finnmark

I dagene 21. – 23. oktober møttes 30 sjakkspillere til dyst i Rypefjord. Kvantitativt har vi sett det bedre tidligere, men hva kvaliteten angår, så var det ingen tvil om at årets turnering var tidenes sterkeste turnering i Finnmark. Her var stormester, dobbelt norgesmester, nord-norsk dobbeltmester, elitespillere og ellers en god del av de beste talenter landsdelen kan fremvise. Som arrangørklubb har Hammerfest Sjakkklubb all grunn til å være fornøyd med deltagelsen.

Lotteri?

Ja, det er vel like godt først som sist å innrømme at lotteriloven gjør sitt innhog når 30 mann spiller 6 runder etter Monrads system. Det blir til at de beste ofte spiller innbyrdes remis mot hverandre for så å slå «puddingene». Men selv en «pudding» kan under slike forhold spise kirsebær med de store, i alle fall på premielisten etterpå. Parodien hadde nært vært fullkommen da undertegnede i siste runde lå an til seier litt ut i partiet og ville med seier ha delt førsteprisen med eliten. Men slik gikk det ikke, og rekkefølgen ble vel egentlig rettferdig nok. (KJ)

Stein Jensen

Den dobbelte nord-norske mester fant under denne turneringen tilbake til formen, og

1. Stein Jensen, Harstad	+9 +6 =3 =2 =4 +11	4.5
2. Heikki Westerinen, Finland	+16 +20 +5 =1 =3 =4	4.5
3. Knut J. Helmers, Stjernen	+8 +21 =1 +14 =2 =5	4.5
4. Aleks Semakoff, OSS	+22 =18 +7 +10 =1 =2	4.5
5. Bjørn Heggheim, OSS	+30 +19 -2 +15 +6 =3	4.5
6. Roy Evensen, Harstad	+12 -1 +19 +16 -5 +9	4.0
7. Wiggo H. Eilertsen, Tromsø	+17 =10 -4 =18 +16 +15	4.0
8. Reidar Jenssen, Tromsø	-3 +26 =11 +24 =10 +14	4.0
9. Kjell Johannessen, H.fest	-1 +28 +12 =13 +18 -6	3.5
10. Jan S. Berglund, Hammerfest	+28 =7 =18 -4 =8 +21	3.5
11. Ole K. Tollersrud, Setermoen	-14 +17 =8 +26 +24 -1	3.5
12. Bengt T. Jensen, Hammerfest	-6 +22 -9 +25 =20 +19	3.5
13. Geir M. Lorentsen, H.fest	=15 +27 -14 =9 =21 +18	3.5
14. Tor K. Schølseth, Kirkenes	+11 =24 +13 -3 =15 -8	3.0
15. Svein H. Johnsen, Tromsø	=13 +29 +20 -5 =14 -7	3.0
16. Tor Nilssen, Vadsø	-2 +25 +23 -6 -7 +24	3.0
17. Jan P. Solhaug, Kirkenes	-7 -11 +27 =22 =23 +25	3.0
18. Jens K. Svenningsen, S.moen	+23 =4 =10 =7 -9 -13	2.5
19. Paul Risvaag, Hammerfest	+25 -5 -6 =23 +22 -12	2.5
20. Olav Wold, Vadsø	+29 -2 -15 -21 =12 =23	2.5
21. Knut H. Fagerhaug, H.fest	=24 -3 +29 =20 =13 -10	2.5
22. Håkon Godtliesen, Hammerfest	-4 -12 +28 =17 -19 +27	2.5
23. Bjørn R. Albrightsen, H.fest	-18 +30 -16 =19 =17 =20	2.5
24. Bengt Eriksen, Kirkenes	=21 =14 +26 -8 -11 -16	2.0
25. Arne Byggstad, Setermoen	-19 -16 +30 -12 +26 -17	2.0
26. Frank Wessel, Hammerfest	+27 -8 -24 -11 -25 +30	2.0
27. Børge Svanholm, Hammerfest	-26 -13 -17 +28 +29 -22	2.0
28. Georg Krogh, Vadsø	-10 -9 -22 -27 +30 +29	2.0
29. Kjell M. Karlstad, H.fest	-20 -15 -21 +30 -27 -28	1.0
30. Alf K. Veien, Hammerfest	-5 -23 -25 -29 -28 -26	0.0

Spesielt hyggelig for oss var det at han nettopp i vår turnering skulle gå til topps, for aldri har vi tvilt på hans talent. Selvtilliten synes nå å vende tilbake, og da er han livsfarlig for alle og enhver.

ALEKHINES FORSVAR

Hvit. K. J. Helmers, Stj.
Sort: Stein Jensen, Harstad

1. e4, Sf6. 2. e5, Sd5. 3. d4, d6.
4. Sf3, g6.
Alternativet er 4. -Lg4.
5. Lc4, Sb6. 6. Lb3, d5(!)
7. 0-0, Lg7. 8. Te1, 0-0. 9. Lf4, a5. 10. a4, Sa6. 11. Sbd2, c5. 12. c3, Lg4, 13. h3, Lf5?
Hvorfor ikke 13. -Le6

Dette åpningssystemet som Stein Jensen har benyttet ved flere anledninger, krever en viss forsiktighet av svart. F. eks. i partiet G. Rajna — S. Jensen, Sandefjord 1976, fulgte 6. -a5? 7. Sg5? Langt sterkere er her 7. e6! med fullstendig overlegenhet for hvit, f. eks. 7. -a4. 8. exf7+, Kd7. 9. Se5+ med damevinst.

7. 0-0, Lg7. 8. Te1, 0-0. 9. Lf4, a5. 10. a4, Sa6. 11. Sbd2, c5. 12. c3, Lg4, 13. h3, Lf5?
Hvorfor ikke 13. -Le6

direkte?

14. Sf1, Tc8. 15. Sg3, Le6.

Jvfr. sorts 13. trekk.

16. Le2!

Løperen skal være med i et kongeangrep.

16. -Dd7. 17. Dc1(!), cxd4?

En stygg feil og burde vel egentlig vært tapstrekket. Hvis hvit måtte slå igjen med bonden, ville tekstrekket vært meget sterkt, men her får hvit helt gratis springeren til et bedre felt, samt at f-bonden blir gjort mobil. Svart burde antagelig ha spilt det avventende 17. -Tfe8, og hvit kan ikke med det første spille på å gjennomføre f4, f. eks. 18. Lh6, Lh8. 19. Sh4?, cxd4. 20. cxd4??, Sb4, og svart vinner offiser. (21. Te2, Dc7).

18. Sxd4, Tc4. 19. Lh6, Te8.

Taper kvalitet, men trekket er bortimot tvunget, da Le6 trenger deknin i endel kritiske varianter som vi senere skal se. Slag på a4 er selvagt umulig pga. gaffelen med b3.

20. Lxg7, Kxg7.

21. Ld3?

Her misser norgesmesteren. 21. f4 er langt sterkere. Svart må da enten gi kvaliteten under mindre gunstige vilkår enn i partiet, eller utsette seg for et dødelig angrep etter f5. Redder svart kvaliteten med f. eks. 21.

-Dd8 kan følge 22. f5, Ld7. (22. -gxf5. 23. Sdxf5+ er selvagt håpløst). 23. fxxg6, fxxg6. 24. Sh5+, gxh5. 25. Dg5+, Kh8. 26. Dh6 med

ugarderlig matt. Avslår svart

Stein Jensen tilbake i toppen

springerofferet, unngår han riktig nok direkte matt, men stillingen er da helt håpløs, som leserne sikkert kan forvisse seg om på egen hånd.

Følgelig synes svart på 21. f4 å være tvunget til å spille 21. -f5. Da kan følge 22. exf6+ ep, exf6. (Her ser vi hvor nødvendig 19. -Te8 var). 23. Ld3, Sc5. 24. Lxc4, dxc4. 25. f5!, og i motsettning til partifortsettelsen har hvit fått åpnet linjer på kongefløyen, slik at et avgjørende kongeangrep lurer like om hjørnet.

21. -Sc5!

Plutselig får sort endel motspill.

22. Lxc4, dxc4. 23. Dd2, Sbxa4. 24. Sxe6+?

Denne springeren kontrollerer vel egentlig altfor mange

viktige felter til å kunne byttes ut.

24. -Dxe6. 25. Dc2, b5. 26. Tad1, Sd3. 27. Txd3. Remis.

Alt i alt et parti som selvagt ikke er representativt for hverken Helmers' eller Jensens spillestyrke.

(Komm. av Johannes Høie).

Stormester Heikki Westerinen

Det er alltid kjempehyggelig å ha stormesteren på besøk. Primadonnaen synes ikke, og aldri har vi hørt et negativt ord om våre forberedelser og mer eller mindre vellykkede turneringsarrangementer. Når «kosekvelden» tar til, får alle som kan flytte brikker, prøve seg på brettet, eller ganske

enkelt bare slå av en prat og høre fra hans möter med verdensmestre och andre större mästare. Ingen tvek, han är «gokompis» nr. 1.

KONGEINDISK

Hvit: Bjørn Heggheim, OSS
Sort: Heikki Westerinen,
Finland

1. Sf3, Sf6. 2. d4, g6. 3. c4, Lg7. 4. Sc3, 0-0. 5. e4, d6. 6. Le2, e5.

Normaldraget, som tillåter vit möjlighet till dambyte. Principiellt skulle slutspelet vara ofarligt för svart, då han kan kontrollera d5-fältet med bonden inom vit inte kan göra samma med d4. Jag har dock haft dårliga erfaringar med varianten och därfor ibland prövat några ovanliga drag i stället för 6. -e5. T. ex. på nästa ronden Jensen — Westerinen spelade jag 6. -c6. 7. 0-0, a6. 8. a4, a5, men efter 9. Lg5 var jag inte heller helt nöjd med min ställning.

7. dxе5

Varianter som teoriböckerna mest behandlar är 7. 0-0, Sc6. 8. d5 eller direkt 7. d5.

7. -dxе5. 8. Dxd8, Txd8. 9. Lg5, Tf8.

De flesta teoriböcker anger bara att svart efter 9. -Te8. 10. Sd5, Sxd5. 11. cxd5, c6 har lätt utjämning. Enligt min mening har vit dock med 10. 0-0-0 goda chanser, t. ex. 10. -Sa6. 11. Sxe5. Partierna Knezevic — Zajcev, Dubna 1976, och Brøndum — Westerinen, Esbjerg 1977, fortsattes 9. -Sa6. 10. Sd5, Td6! 11. Lxf6, Lxf6. 12. b4, c6. 13. Sxf6+, Txf6. 14. a3, Lg4 med utjämning. Då jag senare analyserade tvillingsspartiet påpekade jag först att efter 12. -Ld8 står svart bättre, men hela varianten tycks vara riskant, om man inte kan finna någonting mot 10. Sxe5!?

10. 0-0-0, Sbd7.

Efter 9. -Te8 kunde svart inte

Heikki Westerinen i kjent positur.

nu spela 10. -Sbd7 på grund av 11. Sb5.

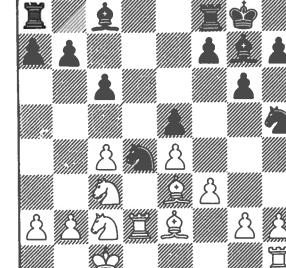
11. Se1

Med detta drag överger vit initiativet till svart. Aktivare är 11. Sd5, som svart trogen måste byta med 11. -Sxd5, emedan efter 11. -c6. 12. Se7+, Kh8. 13. Td6 vit står klart bättre.

11. -Sc5. 12. f3, c6. 13. Sc2, Se6. 14. Le3, Sh5. 15. Td2, Sd4.

Svart har lyckats i sin strategi och kunnat utnyttja svagheten av d4, jämför första anmärkningen. Springaren kan

inte slås två gånger på grund av kvalitetsvinsten Lh6.

16. Thd1, Sf4. 17. Lf1, Sfe6.
18. Kb1, f5. 19. Se1

Då vit inte direkt kan jaga

ET TREKK I RIKTIG RETNING.....

FURUHOLMEN

INGENIØR THOR FURUHOLMEN A/S
ENTREPRENØRFORRETNING

Postboks 172 — 9401 HARSTAD

Tlf. 082 — 61150

FOR SJAKKSPILLERE-

Nybegynnere som viderekomne

Vi har böcker, brett och brikker för de flesta behov i stort utvalg.

en Sentralbokhandel

Sjakkfolk trekker til:

Centrum
Bok-og Papirhandel
9001 TROMSØ

Storgata 73 — Telefon 83 540

d4-springaren (19. Se2, fxe4. 20. fxe4, Sc5. 21. Sg3, Lg4. 22. Te1, Tad8), söker han indirekta metoder med ideen f3-f4.

19. -Tf7. 20. Sd3, Ld7?!

Svart kunde ha förhindrat vits plan med 20. -f4, t. ex. 21. Lf2, Tb8. 22. Se2, c5. 23. Sc3, a6 och med motspel b7-b5 står svart bättre fastän han har givit fältet d5 för vits springare.

21. exf5, gxf5. 22. f4, e4. 23. Se5, Lxe5. 24. fxe5, c5. 25. Sd5?

Vit måste ha blockerat f-bonden med 25. g3. Han litar på springarschacket på f6, som dock väderläggas med kvalitetsoffer. Svart står direkt på vinst, men slutspelet måste naturligt spelas noggrant.

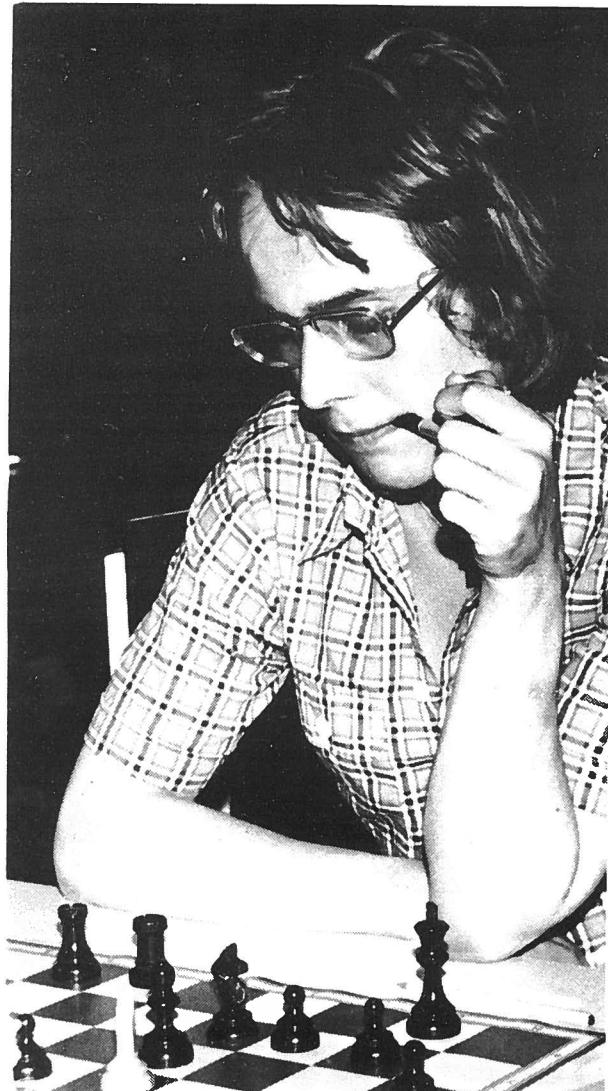
25. -f4! 26. Lxd4, Sxd4. 27. Sf6+, Txf6. 28. exf6, Tf8. 29. Txd4, cxd4. 30. Txd4, Lc6. 31. Td6, Kf7. 32. b4, e3. 33. Kc1, Kg6. 34. Kd1, Txf6. 35. Td4, Kf5. 36. Ke1, Ke5. 37. Td3, Le4. 38. Ta3, Kd4. 39. Txa7, Tg6. 40. c5, Lxg2.

Hvit skrev upp för sitt försulingsdrag 41. Ta8, men gav upp utan fortsatt spel.

(Komm. av Heikki Westerinen).

Knut Jørjan Helmers

Den norske mester de to sistre år vil sannsynligvis bli tidenes yngste IM'er i Norge og spiller for tiden radiosjakkpartiet mot danskenes finalist i VM-finalen i postsjakk. Kunne forbundet, ved president Eikrem, ha sendt oss en bedre representant sjonsspiller?! Det er vel ingen tvil om at juniorspillerne fra nå av vil etterape Helmers' «stil» eller vesen. Mektig populær ble han, og det fantes ingen tvil om at «smørøyet» var nærmeste plass ved hans side når lynsjakk og sjakkaneledotter avløste den alvorlige turneringssjakk. At det betyr

Knut Jørjan Helmers topper norsk sjakk.

enormt mye å få en slik fargerik spiller på besøk er hevet over all tvil. Mange drømmer nå om å bli en ny Helmers.

SICILIANSK

Hvit: Reidar Jenssen, Tromsø
Sort: Knut J. Helmers, OSS

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, Sf6. 4. Sc3, cxd4. 5. Sxd4, g6. 6. f4, Lg7?!

Større sjanser til utligning gir 6. -Sc6.
7. e5, Sh5. 8. Lb5+
Forsök på offisersgevinst

med 8. g4 ender i stedet med bondetap etter 8. -Sxf4! 9. Lxf4, dxe5.

8. -Ld7. 9. e6, fxe6. 10. Sxe6, Lxc3 +. 11. bxc3, Dc8!

Her nöjer flera teoriverker seg med å angi det langt svakere 8. -Da5 som resulterar i en överlegen hvid ställing efter 9. Ld2!, Lxb5. 10. c4.

12. Lxd7 +, Sxd7. 13. 0-0, Sc5.

Särdeles tvilsomt är 13. -Dxc3 +. 14. Tb1, Dc6. (14. -b6? 15. Lb2). 15. La3, och svart er avskåret fra en harmonisk utvikling da han ikke får for-drevet Se6.

14. Sxc5?

Et ubegrundet avbytte som gir svart föringen i partiet. Korrekt var 14. Sd4 med ideen 15. f5.

14. -Dxc5 +. 15. Kh1, 0-0. 16. Tb1, b6. 17. De2, Tae8. 18. Tb5

18. De6+ er et slag i lufta p.g.a. 18. -Tf7! (18. -Kh8? 19. c4 fulgt av Lb2), efterfulgt av Sg7.

18. -Dc8.

Svart bryr seg ikke om bondegevinst med 18. -Dxc3, da 19. Lb2 ville gi hvid et solid initiativ og gode angrepssjan-ser.

19. f5, Sg7!

Og dermed var det slutt på hvits «skinninitiativ».

20. f4g6, Txf1+. 21. Dxf1, hxg6. 22. h3

A dekket Bc3 med 22. Dd3 fører bare til at a-bonden ryker etter 22. -De6. Samme trekk følger etter 22. c4.

22. -De6??

22. -Dxc3 kunne trygt spilles. 23. Lg5, Tf8. 24. Dd1

Og ikke 24. Dd3??, De1 +. 25. Kh2, og hvid kanstryke flagget etter 25. -Tf1.

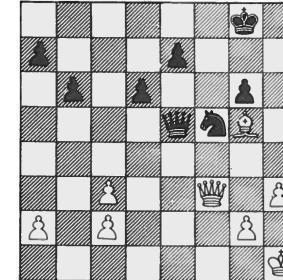
24. -Tf5. 25. Txf5, Sxf5. 26. Df3, De5.

26. -Dxa2!! fører sannsynlig-vis til remis, f. eks. 27. g4!, Db1 +. 28. Kg2, Dxc2 +. 29. Kg1, Sg7. 30. Lxe7 (truer 31. Df3 +. Kh7. 32. Lf6), Dc1 +.

31. Kg2, Dd2 +. 32. Kf1, Se6. 33. Da8 +, Kf7. 34. Dxa7 osv.

Kg1, Dg6 +. 55. Kf1, Da6 +. 56. Kg1, Da1 +. 57. De1, Dxel +. 58. Lxe1, Kg4. 59. Kf1, Kf3. 60. c4, dxec4. 61. La5, Sd3. 62. Oppgitt.

(Komm. av Reidar Jenssen).

Alex Semakoff

Alltid smilende og grei og villig til å gi en hjelpende hånd når de lokale arrangører trenger en øvet hånd (les: hjerne). Det var ingen tvil om at Eikrem gjorde klokt i å sende han opp i år også. I likhet med Stein Jensen har han vært nede i en bølgdal, men delt førsteplass vidner om at det igjen går rette veien.

KONGEGAMBIT

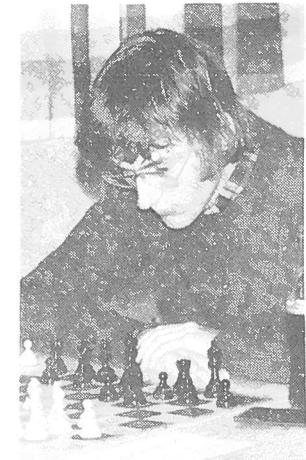
Hvit: Wiggo H. Eilertsen,
Sort: Aleks Semakoff, OSS

1. e4, e5. 2. f4, Sf6

Sort avviker fra de gjengse forsvarene mot Kongegambit. Teksstrekker ble ofte spilt av Bernstein og senere Wade.

3. fxe5, Sxe4. 4. Sf3, d5?

Hvit får nu klar gevinst om

Alex Semakoff

han følger partiet Bronstein — Kostro, Tbilisi 1970: 5. d3, Sc5. 6. d4, Se4. 7. Ld3, Le7. 8. 0-0, 0-0. 9. c4, Le6. 10. Dc2, c6. 11. Sc3, Sxc3. 12. Lxh7+. Også 4. -d5. 5. d3, Sc5. 6. d4, Se4. (6. -Scd7 blir møtt med 7. Lc4!). 7. Ld3, d5. 8. 0-0, Le7. 9. c4, c6. 10. Sc3, Sxc3. 11. bxc3, 0-0. 12. De2 gir hvit klar fordel. (Rayholm — Hoskins, 1867).

Best er imidlertid 4. -Sg5! 5. d4!, Sxf3 +. 6. Dxf3, Dh4 +. 7. Df2, Dfx2 +. 8. Kxf2, Sc6. 9. c3!, d6. 10. exd6, Lxd6. 11. Sd2, Le6. 12. Se4, Le7. 13. Sg5, Lxg5. 14. Lxg5 med liten hvit sluttspillfordel. (Fischer — Wade, Vinkovci 1969 — se Informator nr. 6 - 299). Tidligere var forsøkt 11. -Lf5. 12. Sc4, Le7. 13. d5, Lc5. 14. Le3, Lxe3. 15. Sxe3, Set. 16. Sf5 med samme evaluering. (Johannessen — Wade, Zeevenaer 1961).

5. d3, Sc5. 6. Lg5

Hvit finner ikke det beste trekket, jvfr. ovenfor.

6. -Le7. 7. Lxe7, Dxe7. 8. Sc3

Brede var 8. Le2 fulgt av 0-0 og d4.

8. -d4.

Nu får sort en sterk sentralbonde, mens hvit taper et tempo.

9. Sd5, Dd8. 10. c4, 0-0. 11. h3

Bringer hvit i en ugunstig stilling. 11. Le2 var absolutt nødvendig.

11. -c6. 12. Sf4, f6. 13. exf6, Dxf6. 14. Se2, Te8. 15. b4, Se6. 16. Dd2

Hvit vil nu forsøke å bringe kongen i sikkerhet på dronningfløyen og prøve å få litt friere spill.

16. -a5

Åpner dronningfløyen.

17. bxa5, Sbd7. 18. 0-0-0?!, Sdc5. 19. Kb1, Ld7. 20. Sg3, Sf4. 21. Te1

Hvit prøver nu å få sorts åtårn over til e-linjen for at damen ikke skal være nødt til å ta hensyn til Ba5.

21. -Txe1 +. 22. Sxe1, Te8. 23.

S2, De5.

Truer 24. -Sfxd3 og Dgx3.

24. Se4

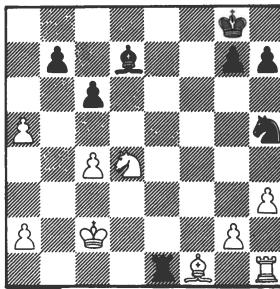
Tvunget.

24. -Sxe4.

Sort går inn i generalavvikling, da han anser sluttspillet for vunnet.

25. dxe4, Dxe4. 26. Dxd4, Dxd4. 27. Sxd4, Te1 +. 28. Kc2, Sh5.

Truer 29. -Sg3 og avslag på f1.

29. c5(?)

Truer 30. Lc4+ og Txel, men for opplagt. Bedre var først 29. a6 for å splitte bøndene til sort og for å maskere truselen.

29. -Kf8. 30. Kd2?

Her er 30. Sf3 bedre.

30. -Ta1. 31. Sc2?

Og her er 31. Se2 tross alt bedre.

31. -Tb1. 32. Sa3, Tb2 +. 33. Sc2, Sg3. 34. Tg1, Tb1. 35. Se3, Se4 +. 36. Kc2, Te1. 37. Kd3, Sxc5 +. 38. Kd2, Ta1. 39. g4, Txa2 +. 40. Sc2, Txa5. 41. Lg2, Ke7.

42. Tf1, Le6. 43. Sb4, Tb5. 44. Sxe6 +, bxc6. 45. Lxe6, Tb3. 46. Tc1, Kd6. 47. Lg2, Tg3. 48. Oppgitt.

(Komm. av Wiggo H. Eilertsen).

DRONNINGBONDESPILL

Hvit Kjell Johannessen, H.fest
Sort: J. Svenningsen, Setermoen

1. d4, d5. 2. Sf3, Sf6. 3. Lg5,

e6. 4. Sbd2, Le7. 5. e3, Sbd7. 6. Ld3, 0-0. 7. Tc1, c5. 8. c3, c4. 9. Lb1, b5. 10. Dc2, g6. 11. Lh6, Te8. 12. h3, Lf8. 13. Lg5, e5. 14. dxe5, Sxe5. 15. Sx5, Txe5. 16. Sf3, Te8. 17. Sd4, a6. 18. 0-0, Dd6. 19. Lf4, Db6. 20. Tfe1, Se4. 21. Tcd1, Lb7. 22. f3, Sc5. 23. Dd2, Tad8. 24. Df2, Se6. 25. Le5, Lg7. 26. Sxe6, Txe6. 27. Lxg7, Kxg7. 28. Td4, Tde8. 29. g4, a5. 30. f4, h5. 31. gxh5, gxh5. 32. Dg3 +, Kh8. 33. Df3, Tg8 +. 34. Kf2, Th6. 35. f5, Df6. 36. Lc2, h4. 37. Tg4, Tgx4. 38. Dxg4, Dg7. 39. Df4, d4. 40. exd4, Dg2 +. 41. Ke3, Dxd3 +. 42. Kd2, Dg2 +. 43. Te2, Dc6. 44. Le4, Df6. 45. Lxb7, h3. 46. Th2, Th4. 47. De5, oppgitt.

FRANSK

Hvit: S. H. Johnsen, Tromsø

Sort: G. M. Lorentsen, H.fest

1. e4, e6. 2. Sf3, d5. 3. exd5, exd5. 4. d4, Ld6. 5. Ld3, Se7. 6. 0-0, 0-0. 7. Sg5, Lf5. 8. Lxf5, Sxf5. 9. Dd3, g6. 10. Dh3, h6. 11. Sf3, h5. 12. 12. g4, hxg4. 13. Dxg4, Kg7. 14. Se5, Dh4. 15. Lg5, Dxg4. 16. Sxg4, f6. 17. Lc1, Te8. 18. c3, Te2. 19. b3, Sd7. 20. Se3, Sxe3. 21. Lxe3, Th8. 22. Sd2, Txh2. 23. Tfd1, Th3. 24. Kf1, T2xe3. 25. fxe3, Txe3. 26. Tac1, f5. 27. Kf2, Th3. 28. Sf3, Sf6. 29. Sg5, Se4 +. 30. Sxe4, dxe4. 31. c4, Th2 +. 32. Ke3, Txa2. 33. c5, Le7. 34. Kf4, Kf6. 35. Tg1, Tf2 +. 36. Ke3, Tf3 +. 37. Ke2, Txb3. 38. Tgd1, f4. 39. d5, Ke5. 40. d6, cxd6. 41. cxd6, Lxd6. 42. Tc8. Le7. 43. Te8. Tb2 +. 44. Td2, Txd2 +. 45. Kxd2, Kf6. 46. Tb8, a5. 47. Txb7, a4. 48. Tb6 +, Kf5. 49. Tb5 +, Kg4. 50. Ke2, Kg3. 51. Te5, Lf6. 52. Txe4, a3. 53. Ta4, Lb2. 54. Ta5, Kg2. 55. Tg5 +, Kh3. 56. Tgx6, a2. 57. Kf3, Kh4. 58. Ta6. Remis.

Typisk for Svein Harald Johnsen. Han spiller «skumle» trekk utenom den vanlige teori. Mest vanlig er her 4. -Lc5.

Bjørn Heggheim

SICILIANSK

Hvit: S. H. Johnsen, Tromsø
Sort: Bjørn Heggheim, OSS

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, g6. 4. Lxc6, bxc6. 5. d4, Lg7. 6. 0-0, cxd4. 7. Sxd4, Lb7. 8. c4, c5. 9. Sb5, d6. 10. S5c3, Sf6. 11. Da4 +, Dd7. 12. Dxd7 +, Sxd7. 13. Sd5, Tc8. 14. Sbc3, Ld4. 15. Sb5, a6. 16. Sxd4, cxd4. 17. b3, e6. 18. Sb4, Lxe4. 19. Sxa6, e5. 20. Te1, f5. 21. Ld1, Ke7. 22. Sb4, Sc5. 23. Tec1, Ke6. 24. Kf1, Ta8. 25. Td1, Ta7. 26. Tac1, Tb8. 27. Le1, g5. 28. Kg1, g4. 29. g3, Lf3. 30. Td2, Txb4. 31. Oppgitt.

Bjørn Heggheim vil vi se igjen.

SKOTSK

Hvit: Olav Wold, Vadsø

Sort: S. H. Johnsen, Tromsø

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, exd4. 4. Sxd4, Dh4

Et tveeget trekk som ikke anbefales av teorien. Det beste er nok 6. Sdb5. Det kunne da ha fulgt 6. -Dxe4 +. 7. Le2, Lxc3 +. 8. Sxc3, Dxg2. 9. Lf3, og hvit har utviklingssprang.

Kanskje er 5. Sf3, Dxe4 +. 6. Le2, Lb4 +. 7. c3, Lc5 vel så godt for hvit.

5. -Lb4. 6. Dd3??

Sort bryr seg ikke om å plukke bønder, men spiller på hvits usikre kongestilling.

24. Tb4, Tc5 +. 25. Kb3, De5. 26. c4, De3. 27. Td1, a5(!) 28. Ta4, b5. 29. cxb5, Txb5 +. 30. Kc2, De5.

Sort burde kanskje beholdt tårnet på b5. Var det en glipp? Samtidig er trekket fullt av småfeller.

31. Lxb5, cxb5. 32. Txa5?

Derved sjakker sort til seg tårnet i alle varianter. Bedre

6. -Sf6. 7. Ld2, Lxc3. 8. Lxc3, Sxe4. 9. De3(!), De7?

Nødvendig var 9. -0-0. (FL).

10. Sxe6?

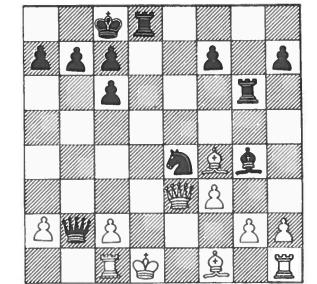
Hvorfor ikke 10. Sf5! og sort kan pakke sammen. På 10. -De6 følger dametaup etter 11. Sxg7 + og på 10. -Sb4 følger 11. Lxb4, Dxb4 +. 12. c3, Da4. 13. c4 med klar fordel.

10. -dxe6. 11. Lxg7, Tg8. 12. Lh6, Tg6. 13. Lf4, Db4 +.

Nå overtar sort initiativet, for det sorte tåret kommer nå til e6.

14. Kd1, Dxb2. 15. Tc1, Lg4 +. 16. f3, 0-0-0 +!

Nå boltrer sort seg i fine kombinasjoner. Svein H. Johnsen får vist sine kombinasjonsevner. Om 17. Ke2, Td2 + eller 17. Ke1, Sd2.

17. Ld3, Sc3 +. 18. Kd2, Te6.

19. Le5

På 19. Dxa7 blir hvit matt på e2.

19. -Txe5! 20. Dxe5, Sb1 +.

Poenget!

21. Txb1, Dxe5. 22. fxe4, Df4 +. 23. Kc3, Td5.

Sort bryr seg ikke om å plukke bønder, men spiller på hvits usikre kongestilling.

24. Tb4, Tc5 +. 25. Kb3, De5. 26. c4, De3. 27. Td1, a5(!) 28. Ta4, b5. 29. cxb5, Txb5 +. 30. Kc2, De5.

Sort burde kanskje beholdt tårnet på b5. Var det en glipp? Samtidig er trekket fullt av småfeller.

var 32. Ta3.

32. -Dc5+. 33. Kd3, Dc4+.
34. Oppgitt.

(Komm. av Steinar Jenssen).

FRANSK

Hvit: Georg Krohg, Vadso
Sort: Jan S. Berglund, H.fest

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sc3, Sf6.
4. Lg5, Le7. 5. e5, Sfd7. 6. h4,
Lxg5??

På bekostning av en bonde
får hvit et vedvarende initiativ.

7. hxg5, Dxg5. 8. Df3(?)

Tempotap. 8. Sh3 med en
gang er den konsekvente fort-
settelsen.

8. -a6. 9. Sh3, De7. 10. Dg4,
f5. 11. Dg3, c5!?

Naturlig, men ulempen er at
sorts konge kan få en utsatt
stilling.

12. dxc5, Sxc5. 13. f4, b5. 14.
Sg5, g6. 15. Th6!

Understreker hvits trykkstil-
ling på kongefløyen og hindrer
h5. Det voldelige 15. Sxh7?!,
Txh7. 16. Dxe6+, Tf7 gir i
høyden en uklar stilling.

15. -Sbd7. 16. Le2

Truer nevnte variant med
fornyet styrke pga. 17. Lh5.

16. -Sf8.

Låser foreløpig fast konge-
fløyen, men oppstillingen er
passiv.

17. 0-0-0

Hvit har en harmonisk bri-
keplassering og minst kom-
pensasjon for bonden.

17. -Lb7. 18. Lf3, 0-0-0. 19.
Se2, Td7. 20. Sd4, b4. 21. Le2,
Tc7. 22. De1, Se4. 23. Sgf3!?

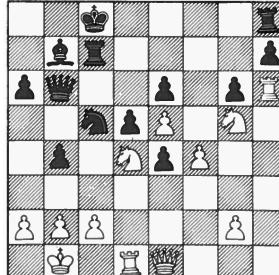
Den naturlige reaksjon ville
være å likvidere den farlige
springeren straks, selv om sort
får fribonde.

23. -Dc5. 24. Ld3, Db6.

Forsøket 24. -Da5?! gjendri-
ves med 25. Kb1, Sc3+? 26.
bxc3, bxc3. 27. Ka1!

25. Kb1, Sd7. 26. Lxe4, fxe4.
27. Sg5, Sc5.

Sort har delvis frigjort seg og
bygd opp en skremmende
stilling på dronningfløyen.

28. De3

Godt nok i og med at dron-
ningen herfra kan gripe aktivt
inn i hvits motspill på konge-
fløyen. Ideen bør være 29.
Dh3. Først må imidlertid hvit
forsikre seg om at han kan tåle
varianten 28. -Sa4. 29. Dh3,
Sc3+. 30. bxc3, bxc3+. 31.
Sb3, Db4. 32. Dxe6+, Kb8. 33.
Dd6!

28. -Sa4. 29. Tc1?

Etter å ha spilt virkelig god
sjakk treffer hvit her et uehdig
valg. Trekket burde som før
nevnt vært erstattet med 29.
Dh3.

29. -Sc3+. 30. Ka1, Sb5. 31.
Sgx6!?

Svært forpliktende, men
stillingen er fremdeles uklar.

31. -Tc4. 32. Dh3!?

Alternativet er det seige for-
svar 32. c3.

32. -Kb8. 33. Txh7?

Den avgjørende feil. Sort
ordner nå likvidasjonen i en
håndvending. Bedre var 33.
Sxb5, Dxb5. 34. Kb1 (ikke 34.
Txh7, Txh7. 35. Dхh7, Txc2.
36. Tb1, Txe2 med fordel) med
noksså uklar stilling.

33. -Txh7. 34. Dхh7, Sxd4. 35.
Sf8, Sxc2+. 36. Kb1, Sa3+.
37. bxa3, bxa3+. 38. Oppgitt.

Et parti begge spillerne kan
være bekjent av.

(Komm. av Kjetil Vollan).

RETI

Hvit: Stein Jensen, Harstad
Sort: Roy Evensen, Harstad

1. g3, g6. 2. Lg2, Lg7. 3. Sf3,
Sf6. 4. 0-0, d6. 5. c4, 0-0. 6.

Sc3, Sc6. 7. d3(!)

Av taktske hensyn et godt
trekk. For etter 7. d4 er vi over
i Kongeindisk, og Evensen er
på hjemmebane i nettopp
denne åpning.

7. -e5. 8. Tb1, a5(!)

Selv om hvit får spilt b4 etter
a3, får sort en åpen tårnlinje
som kompensasjon for hvits
press på dronningfløyen.

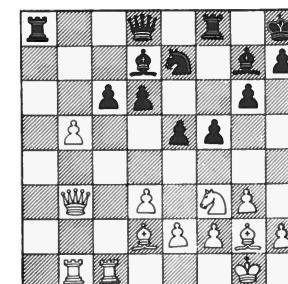
9. a3, Se8. 10. b4, axb4. 11.
axb4, f5. 12. Ld2, Sf6. 13. Sd5,
Sxd5?!

Nå får hvit et sterkt press i
den åpne c-linjen, og bonden
på c7 blir satt under ild. I stedet
var det vel bedre for sort å forsøke
et angrep på motsatt fløy
med 13. -h6.

14. cxd5, Se7. 15. Db3, Kh8.
16. Tfc1, Ld7. 17. b5(!), c6.

Bedre var 17. -h6. Riktig nok
har hvit fått opp en ønskestilling,
men med sorts siste trekk
blir resten rene plankekjøring
for hvit.

18. dxc6, bxc6.

19. Sg5!

Et selvsagt trekk. Hvit får nå
byttet ut sorts forsvarsløper på
d7 samtidig som løperen på g2
setter seg i sving.

19. -De8. 20. Se6, Lxe6. 21.
Dxe6, Tf6. 22. Db3, Tb8.

Sort finner ikke brukbare
trekki i en fortapt stilling.

23. b6

Her kunne hvit vunnet bonde
med 23. Lxc6, Sxc6. 24. Txc6,
men hvit velger å føre b-bon-
den hurtigst mulig i mål i stedet
for å ta bonden.

23. -d5.

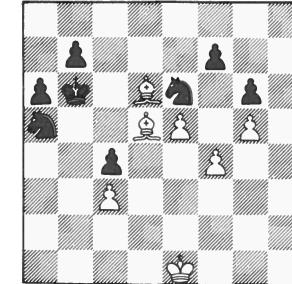
Roy Evensen

På 23. -c5 følger 24. b7, Sc6.
25. Dd5, Sd4. 26. Kf1.

24. b7, Td6. 25. Da4, Td7. 26.
Da6, Lf6? 27. Le3!, d4. 28.
Ld2, Tc7? 29. La5, Td7. 30.
Lxc6, Sxc6. 31. Txc6, Ld8. 32.
Te8, Tdxb7. 33. Dxb7!, oppgitt.

(Komm. av Stein Jensen).

TOR NILSEN

50. f5!

I slike åpne stillinger er loper-
paret andre offiserskonstellasjoner
totalt overlegen, og dette
meget fine bondeoffer understre-
ker den gamle sannhet! Et par
poenger vises i variantene 50. -
Sf4. 51. e6! eller 50. -gxf5. 51.
Lxe6, fxe6. 52. g6 og vinner.

50. -Sxg5. 51. Le7!, Sc6.

I realiteten var g-springeren

fanget (51. -Sh7. 52. fxg6, fxg6. 53.
Lg8 eller 51. -Sh4. 52. fxg6, fxg6.
53. Ld8+ fulgt av e6), slik at sorts
beste remissjonsbestår i å likvidere
så mange bonden som mulig.

52. Lxg5, Sxe5. 53. Le3+, Kb5.

Eller 53. -Kc7. 54. f6, og truselen
Lf4 med likvidasjon av endel
sorte bonden er høyst ubehagelig.
54. f6, b6. 55. Ld4, Sg4.

Håplos er varianten 55. -Sd3+.

56. Kd2, a5. 57. Lxf7, a4. 58. Lxg6,
a3. 59. f7 (59. Lxd3?, a2), a2. 60.
f8D, a1D. 61. De8+, Ka5. 62.
Da8+.

56. Lxf7, Sxf6. 57. Lxf6, a5. 58.
Lxg6, Ka4.

Heller ikke bedre er 58. -a4. 59.
Le8+, Ka5. 60. Le7, og sorts
bonden er blokkert til dommedag.

59. Lc2+, Kb5.

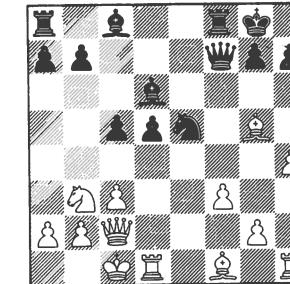
Eller 59. -Ka3. 60. Ld8.

60. Le4, Ka4. 61. K11, b5. 62. Kc2,
b4. 63. Lc6+, Ka3. 64. Le7, Ka2.
65. cxb4, axb4. 66. Lxb4, Ka1. 67.
Ld5, oppgitt.

Sort blir matt i to trekk.

(Komm. av Frans Larsen).

ROY EVENSEN

BENGT T. JENSEN

21. -Lxh2+!

Et pent loperoffer som begrunner
seg i varianten 22. Kxh2,
Dh4+. 23. Kg1, g3. 24. Td2, og nå
forer såvel 24. -f4 som 24. -c4 til
vinstspill for sort.

22. Kf1, Lg3. 23. Td2, f4. 24. e4,
Dh4. 25. Ke2, f3+.

Hurtig og effektivt har sort

oppnådd en overveldende
angrepsstilling, og spørsmålet er
bare hvor pent eksekusjonen skal
utføres. En alternativ vinstvari-
ant er nå 26. gxf3, Dh2+. 27. Kd3,
Txf3+. 28. Kc4, Dh6.

26. Kd3, Le1. 27. gxf3, c4+. 28.
Kxc4.

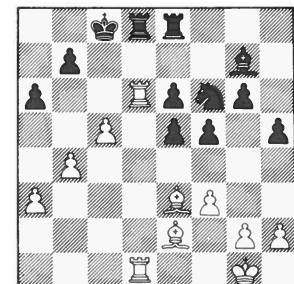
På 28. Dxc4 ser jo 28. -Tac8
brukbart ut!

28. -Tac8. 29. Sc5, Txc5+! 30.
Oppgitt.

Til slutt den lille prikk over
i'en. Etter 30. Kxc5, Tc8+. 31.
Kd4, Txc2. 32. Txc2, gxf3 er det
bare et lag på banen.

(Komm. av Frans Larsen).

REIDAR JENSSON

OLE K. TOLLERSRUD

23. c6!

Et nærliggende gjennombrudd
på dronningfløyen. Pga. sorts
bondesvakheter får loperparet
mye å spille på, og sort må i det
hele tatt kjempe for livet, tross
merbonden.

23. -b5.

Ellers ryker samtlige bonden
på dronningfløyen. Nå gir 24. Lb6,
Txd6. 25. Txd6 lite for hvit pga. 25.
-Lf8.

24. c7, Txd6.

Selvsagt ikke 24. -Kxc7. 25.
Lb6+.

25. Txd6, Sd5.

Heller ikke på 25. -Kxc7. 26.
Txa6 med trusselen 27. Ta7+.
26. Txa6, Sxc7.

Loperen var tabu: 26. -Sxe3? 27.
Ta8+, og sort mister kvalitet

FERIE- OG FORRETNINGSREISER

i inn- og utland
bør planlegges ved hjelp av erfarte ekspeditører.

Kontakt

SANDE REISEBYRÅ

ALTA. Tlf. 35 445 - 36 815

FLY – TOG – BÅT – BUSS – HOTELLER

SYDEN-REISER I STORT UTVALG

Vi har besøkt de fleste feriemål,
og kan gi førstehåndsopplysninger.

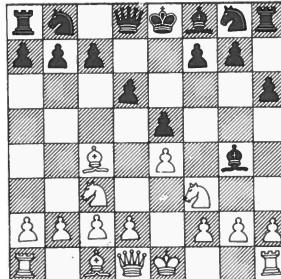

pga. Bc7. Med å offre bonde
forserer sort i fortsettelsen
remis.

27. Ta7, e4! 28. fxe4, Lb2. 29. Lb6,
Te7. 30. Lxc7, Txc7. 31. Txc7+,
Kxc7. 32. Lxb5, Lxa3. 33. Le8. Re-
mis.

(Komm. av Frans Larsen).

ALF K. VEIEN

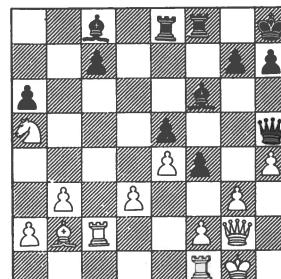

GEORG KROHG

5. Sxe5!
Kjente og kjære saker, dette!
5. -Lxd1??
Det er bedre å miste bonde enn
konge. (5. -dxe5).
6. Lxf7+, Ke7. 7. Sd5 matt.

(Komm. av Frans Larsen).

OLE K. TOLLERSRUD

BENGT ERIKSEN

23. -Lxh4!
Svekker avgjørende en allerede
sterkt kompromittert stilling.
24. gxh4, Tf6. 25. Kh1
Alternativet 25. Dh2 betyr i
denne forbindelse kun trekkom-
kastning, se neste komm.

1. Arne Andreassen, Brønnøysund	+8	+7	+13	+12	+2	+3	6.0	
2. Divind Aleksandersen, Sandnessjø.	=3	+9	+4	+16	-1	+7	4.5	
3. Henry Pettersen, Mosjøen	.1	+5	+14	+13	+12	-1	4.5	
4. Kare Lein, Mo	+18	=6	-c	+14	=11	+8	4.0	
5. Egil Kalkenberg, Mo	=9	-3	+18	+19	+10	=6	4.0	
6. Jens Berthelsen, Mosjøen	+10	=4	-16	+21	+15	=5	4.0	
7. Oskar Elstad, Mosjøen	+17	-1	+11	+15	+16	-2	3.5	
8. Jarle Ludvigsen, Mosjøen	-1	=17	+24	+23	+13	-4	3.5	
9. Jahn Nicolaisen, Mosjøen	=5	-2	-10	+25	+19	+17	3.5	
10. Inge Kalkenberg, Mo	-6	=18	+9	+17	-5	+16	3.5	
11. Kjell A. Jensen, Mo	(Jr)	=14	+24	-7	+20	=4	=12	3.5
12. Kare Hygren, Mo	+23	+19	=15	-1	-3	=11	3.0	
13. Dick Donnesen, Mo	+21	+20	-1	-3	-8	+18	3.0	
14. Hagni Mikaelsen, Mosjøen	=11	+22	-3	-4	+21	=15	3.0	
15. Sivert Endresen, Mo	(Jr)	+22	=16	=12	=7	-6	=14	3.0
16. Ole G. Gullhav, Mosjøen	+24	=15	+6	-2	-7	-10	2.5	
17. Kristen Kjenstad, Sandnessjøen	-7	=8	+22	-10	+20	-9	2.5	
18. Elling Greger, Sandnessjøen	-4	=10	-5	+22	+23	-13	2.5	
19. Nils Laksforsmo, Grane	+25	-12	=20	-5	-9	+26	2.5	
20. Gunnar Grønbeck, Mosjøen	+26	-13	=19	-11	-17	+21	2.5	
21. Ronny Sottar, Mosjøen	(Jr)	-13	+26	+23	-6	-14	-20	2.0
22. Steinar Arno, Mosjøen	-15	-14	-17	-18	+26	+25	2.0	
23. Øystein Fiplingdal, Grane	(Jr)	-12	+25	-21	-8	-18	+24	2.0
24. Dan O. Tuven, Grane	(Jr)	-16	-11	-8	-26	+25	-23	1.0
25. Per J. Hansen, Grane	(Jr)	-19	-23	+26	-9	-24	-22	1.0
26. Jahan Johansen, Mosjøen	-20	-21	-25	+24	-22	-19	1.0	

Individuelt mesterskap for
spillere på Helgeland innen
Nordland Sjakkron ble holdt
i Mosjøen 19. – 20. november
som en enkel gestus til og
markering av Mosjøen
Sjakkklubs 50 års-jubileum.

Plutselig væromslag
vekslende med kulde, snø,
sludd og regnryr skapte tildels

vanskelige tilkomst kom-
munikasjoner. Forfall fra hele
14 forhåndspåmelte, men
allikevel prisverdig deltagelse
av 26 spillere. Imidlertid var
spillere som kanskje kunne
skapt et mer blandet selskap i
kampen om tetplassene
savnet.

Arne Andreassen jr., Brønn-

25. -Tg6. 26. Tg1
På 26. Dh2 følger straks matt
gjennom 26. -Df3+ osv.
27. -Dd1+. 28. Kh2, Dxc2. 29. f3,
Dxd3. 30. Oppgitt.

(Komm. av Frans Larsen).

Øysund Sjakkklubb, vant turneringen suverent med 100% score gjennom solid, elegant og frisk spilleføring. Selv motboret han fikk i 5. runde av Øivind Aleksandersen, ex ASKO og rating 2100, og i 6. runde av den tredobbelte norgesmester i postsjakk, Henry Pettersen, som i god form ennå øynet sin mulighet til å oppnå mesterskapet, ble også elegant «nedtellet» gjennom tildels kompliserte offerkombinasjoner fra begge «kamphaners» side.

Turneringens juniormester ble Kjell A. Jensen, Mo Sjakkklubb, fulgt av klubbkameraten Svein Endresen, begge av god klassesandard.

Delvis god sjakkstandard viste også mange av de øvrige deltakere, dog noe varierende og ustabil gjennomføring sett under ett. Hardere og mer inspirerende turnerings matching utad og litt mere teori i bakhånd vil kunne rette på dette for manges vedkommende.

Turneringen ble spilt over 6

Ivar Brede Lie

under Monrad, betenkningstid 1.5 time på de første 40 trekk osv., ratinggodkjent, med Ivar Brede Lie som turneringsleder m.v.

Mesterskapet kom i stand etter avtale mellom «Helgeland kretsen» i Nordland Sjakkregion og forbundsresident Eikrem, ved at sistnevnte med sin alltid velvillige bistand gav visse økonomiske arrangementer garantier etc. Dette for å kunne «få løsnet» og aktivisert det Helgelandske sjakkliv i en bredere sammenheng igjen. Og i sannhet er Helgelands sjakkliv en utfordring av gode dimensjoner!

4. De2

Den posisjonelle metode! Muligheten 3. -f5?! har moret sjakkspillere gjennom årtier, uten at man dermed er kommet frem til noen entydig konklusjon. Det hele er temmelig vilt og uoversiktlig.

4. -Sc6. 5. Sf3

Interessant er 5. c3, a6. 6. f4. 5. -a6. 6. c3, e6. 7. Lg5, Le7. 8. Sbd2, 0-0. 9. 0-0

Begge parter har utviklet seg sunt og harmonisk. Muligens hastet det ikke så meget med hvits rokade, som eventuelt kan erstattes med det elastiske 9. h3.

9. -Sg4.

Teksttrekket skal muliggjøre bondefremstøtet f5, som er en tendens til å se «skole- og ungdomssjakk» isolert fra klubbsammenheng og dets turneringsaktiviteter, og derved også i utakt med Norges Sjakkforbunds helhetsmålsetting).

(Ivar Brede Lie)

POLSK

Hvit: H. Pettersen, M. sjøen
Sort: A. Andreassen, Br. sund

1. d4, b5.

Dette uvanlige og litt bisarre åpningstrekket har ikke desto mindre sporadisk dukket opp i stormester praksis, bl. a. benyttet Spasskij seg av systemet i en av sine VM-

matcher mot Petrosjan. Den gang valgte Petrosjan å utvikle seg rolig videre uten noe som helst forsøk på å «vederlegge» sorts åpningsvalg. Den polske åpning har øvensynlig gjort inntrykk på Andreassen, for under Helgelands mesterskapet valgte han å støte frem b-bonden i samtlige partier som svar på 1. d4.

2. e4, Lb7. 3. Ld3, Sf6.

Den posisjonelle metode! Muligheten 3. -f5?! har moret sjakkspillere gjennom årtier, uten at man dermed er kommet frem til noen entydig konklusjon. Det hele er temmelig vilt og uoversiktlig.

4. De2

En saklig og grei måte å tackle åpningsproblemene på, men også utviklingsmetoden 4. Sd2, e6. 5. Sgf3, a6. 0-0, Le7. 7. Te1 eller c3 har mye for seg.

4. -Sc6. 5. Sf3

Interessant er 5. c3, a6. 6. f4. 5. -a6. 6. c3, e6. 7. Lg5, Le7. 8. Sbd2, 0-0. 9. 0-0

Begge parter har utviklet seg sunt og harmonisk. Muligens hastet det ikke så meget med hvits rokade, som eventuelt kan erstattes med det elastiske 9. h3.

9. -Sg4.

Teksttrekket skal muliggjøre bondefremstøtet f5, som er en tendens til å se «skole- og ungdomssjakk» isolert fra klubbsammenheng og dets turneringsaktiviteter, og derved også i utakt med Norges Sjakkforbunds helhetsmålsetting).

10. Lf4, f5. 11. e5

Med varianten 11. exf5, exf5. 12. a4, b4. 13. d5 fulgt av c4 får hvit plombert løperdiagonalen b7/f3, dog spiller sort sterke 12. -g5, som fører til lignende situasjoner som i partiet.

11. -g5.

Den naturlige konsekvens av sorts spill hittil. Selv om muligheten av å åpne g-linjen med 11. -Kh8? 12. h3, Sh6. 13. Lxh6, gxh6 er besnærende nok, er det neppe tilrådelig p.g.a. 14. a4! osv.

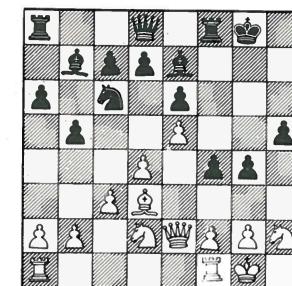
12. h3

En langt klarere (og bedre!) fortsettelse enn 12. Lg3?!, som i stor grad ville dreie spillet over i baner hvor den taktisk begavede Arne Andreassen kunne bolte seg, f. eks. 12. -f4. 13. Sxg5, h5! og sort synes å være ovenpå. (14. De4, Tf5).

12. -gxh4?

Ikke det beste. Nødvendig var 12. -Sh6. 13. Lh2, Kh8, selv om hvit også er med på leken etter 14. a4.

13. hxg4, fxg4. 14. Sh2, h5.

15. Sxg4!

Et temporært springeroffer som fullstendig komporomitterer den sorte kongestilling. Pettersen har nok hatt denne mulighet for øye allerede da han utførte sitt 12. trekk h3.

15. -hxg4. 16. Dxg4, Lg5.

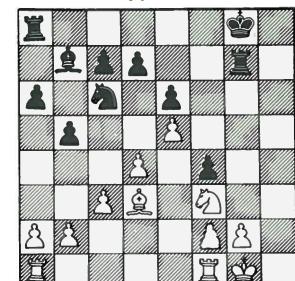
Sort er tvunget til å gi ofiseren tilbake, ellers følger matt i få trekk: 16. -Kf7. 17. Dg6 matt eller 16. -Kh8. 17. Dh5+, Kg7. 18. Dh7 matt.

17. Sf3, Tf7. 18. Dxg5+?

Det synes som om hvit har overvurdert sorts tårnplasering på g7 etter 18. Sxg5, men ikke desto mindre er 18. Sxg5!! direkte avgjørende: 18. -Tg7. 19. Lh7+, Kh8. (19. -Kf8. 20. Dxf4+, Ke8. 21. Lg6+ og matt, eller 19. -Txh7. 20. Sx6+). 20. Lg6!! og sort er redningsløst fortapt.

18. -Dxg5. 19. Sxg5, Tg7. 20. Sf3?

En ulykke kommer sjeldent alene! Nødvendig var 20. Se4!, Se7, hvoretter sort må kjempe hardt for å oppnå en ev. remis.

20. -Sxd4!

Høk over høk! Heller ikke dette springeroffer kan motparten regne med å beholde: 21. Sxd4?, Txg2+. 22. Kh1, Txf2+. 23. Kg1, Tg2+. 24. Kh1, Kf7. 25. Sf3, Tg3 fulgt av matt.

21. cxd4, Lxf3. 22. g3?

Turneringsvinneren Arne Andreassen (t.v.) i kamp med Jarle Ludvigsen.

**Det ideelle sted for weekend-
arrangementer, ukesturneringer, m.m.**

POLARSIRKELLEN HØYFJELLSHOTELL

8240 Lønsdal — Tlf. (081) 48 300 — 4122 — 4123

MODERNISERING

UTVIDELSE

NYANLEGG

Vi dekker Deres behov fra 12.000 kvm. velassortert engroslager omfattende:

STÅL/METALL

Handelstål
Rustfritt stål
Spesialstål
Aluminium
Fasadeplater i
stål og alum.
Takplater i
stål og alum.
m.m.

BYGGEVARER

Isolasjon
Stift
Laminater
Paneler
Ildfast stein
Fiberplater
Sponplater
Papp
m.m.

VVS-ARTIKLER

Rør
Rørdeler
Slanger
Rørisolasjon
Armatur
Rustfritt utstyr
Pumper
m.m.

JERNVARER

Mutterskruer
Treskruer
Kulelager
Snryddingsmaterie
Spader
Wire
Kjetting
m.m.

Vi leverer presisjonskappet stål, figurskåret stål, kappet og bøyet armeringsstål og slyngrenser og primer stålprodukter.

A/S STAAL & JERN

HARSTAD

SENTRALBORD (082) 63500 POSTBOX 105 TELEX 64015 Telegramadr. METALLER

Fortvilelse, men sort har nok sett at det beste 22. Tfc1 (ikke 22. Tfe1, Txg2+ 23. Kh1, Kg7 ev. 23. -Kf1, Th2), Lxg2! 23. f3, Lxf3+ 24. Kf2, Lc6. 25. Tg1, Tf8 fører til et teknisk vunnet sluttspill for sort.

22. -Kf7

Pga. truselen 23. -Th8 fulgt av matt må hvit nå gi offiser.

23. Le4, Lxe4. 24. f3, Txg3+

25. Kf2, Txf3+ 26. Ke2,

Te3+ 27. Kd2, Td3+ 28.

Ke2, f3+ 29. Kf2, Tg8. 30.

Oppgitt.

Et spennende, kombinasjonsrikt og meget interessant parti, hvor begge spillere var med på notene!

(Komm. av Frans Larsen og Gunnar Johnsen).

KONGEGAMBIT

Hvit: Arne Andreassen,

SORT: Øivind Aleksandersen,

1. e4, e5. 2. f4, exf4. 3. Sf3,

1. e4, e5.

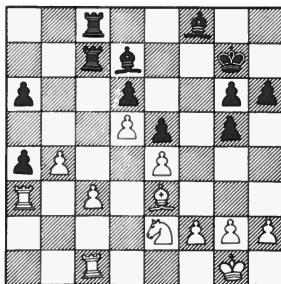
håpløst. Springeren stod utmerket på g4, da 21. -S/Lxg4. 22. hxg4 naturligvis er ufordelaktig for sort.

21. -Dxf6. 22. Tf1, g5! 23. Dh5, Dg6. 24. Dxg6+, fxe6. 25. Se2, Ld7. 26. b4, cxb3ep. 27. axb3, Ta8. 28. b4?, Sa4!

Hvit regnet nok med 28. -Sb7. 29. Ta3 og Tf1, men i stedet blir han tvunget til passivt forsvar av c-bonden.

29. Lxa4, bxa4. 30. Tfc1, Tac8. 31. Ta3, Kg7!

Da det vil lette forsvarsarbeidet for hvit om han får låst kongefløyen, så burde sort her spilt 31. -g4! med mulige fortsettelse: 32. hxg4?, Lxg4. 33. f3, Ld7 og sort har muligheten til å etablere fribonde på et gunstig tidspunkt i sluttspillet, eller 32. h4, Lb5. 33. Kf1, Le7! 34. Lxh6 (34. g3, Tc4 og Txe4), Lxh4. 35. Le3 (35. g3, Le7. 36. Le3, Tc4!), Tc4!. 36. f3, gxf3. 37. gxf3, Tf8.

32. f3, Kf6. 33. Kf2, Lb5. 34. Ke1, Le7. 35. Sg3

I den hensikt å komme til b2 via d1. En god plan, men den er tidkrevende. 35. Lb6 fulgt av La5 og g4 er en interessant forsvars mulighet.

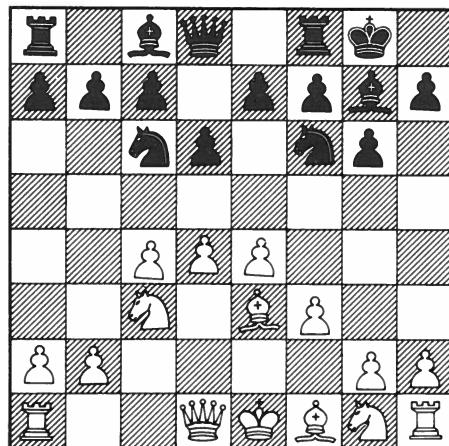
35. -Ld8. 36. Sh1, Tc4. 37. Sf2, a5. 38. bxa5, Lxa5. 39. Sd1, Lb4.

Etter dette trekk forsvinner sorts fordel nesten helt, men hvit truet ubehagelig Ld2 og Sb2, så det hadde vel ikke så mye å si.

40. cxb4!, Txc1. 41. Lxc1, Txc1. 42. Kd2, Tb1, 43. Sc3,

Txb4. 44. Sxb5, Txb5. 45. Kc3, Ta6, Ke7. 49. Ta7+, Ke8. 50. Ta6 osv.
Også 46. Kb4 holder remis:
46. -Tc2. 47. Txa4, Tgx2. 48. (Komm. av Arnold Andreasen).

Sc6!?

Heikki Westerinen

SCHACKBULLETINENS FORLAG

GRANE-TURNERINGEN 1978

3. — 5. februar

NORGES SJAKKFORBUND på vegne av GRANE SJAKKLUBB, innbyr hermed til den 9. åpne individuelle GRANETURNERINGEN 1978, 3. — 5. februar 1978 på VEGSET KRO & MOTELL, Trosfors i Nordland.

7 runder Monrad/Bockholtz, minimum 40 tr. på 1 1/2 t. 20 tr. på 1/2 t., osv.

ÅPNING/OPPROP kl. 16.00 — START kl. 16.30 fredag 3/2 (Bilag: Spesifisert turneringsprogram/spilletider).

Turneringen inngår i Norges Sjakkforbund's «NORGES GRAND PRIX».

Turneringsleder: ARNOLD J. EIKREM, Trondheim.

STARTGEBYR inklusive Elo-avg.: SENIOR kr. 100.-. JUNIOR kr. 50.—.

PREMIERING: 1. pris kr. 1.000.-, 2. pris kr. 700.-, 3. pris kr. 400.-.

Klassespremiering: MESTER, I, II og JUNIOR.

INNKVARTERING/overnattning — fra kr. 60.- pr. seng pr. døgn.

Lørdag 4/2 STAND/salg av sjakkrekvisite v/«SJAKKUTSALGET».

Lørdag 4/2 kl. 20.00 — 24.00: Uformell sjakklig restaurantsamling.

PÅMELDING MED STARTGEBYR innen torsdag 26/1 til:

IVAR BREDE LIE, 8680 TROSFORS (Tlf. nr. 6)

**VEL MØTT TIL
GODT NYTT SJAKKÅR!**

NORGES SJAKKFORBUND

Arnold J. Eikrem
president

GRANES SJAKKLUBB

Ivar Brede Lie
formann

Hos oss kan du
se Sigdals nye
kjøkkenlinje

Sigdal Tre: Gran brunbeiset

11 fornuftige løsninger

Med 5 nye utførelser har Sigdal tilsammen 11 forskjellige frontalternativer.

Sigdal Tre: Eik Western Style, Nøttefinér, Gran Naturell, Gran brunbeiset, Lys eik finér.

Sigdal Laminat: Teak-, Pecan-, Antikk eik utførelse.

Sigdal Malt: Hvit, Orange, Mokkabrun.

Nyheter:

- Treskuffer ● Formede benkeplater ● Brun innredning
- Håndtak ● Oppvaskbenk med «Bølgebryter» ● Glassdører
- Sider i frontutførelse

Hammerfest — Tlf. 12 288

GSPORT

*Et hestehode
foran—*

HER FINNER DU OSS:

ANDSELV:

G-SPORT ANDSELV
Tlf. 089-30 000 – 2437

BODØ:

ARVID BØCKMANN, Tlf. 081-20676
SUNDBY & GUNDERSEN, Tlf. 081-22 352

BØ I VESTERÅLEN:

JERNVAREN A/S, tlf. 012-210

BÅTSFJORD:

MATERIALHANDELEN, Tlf. 085-89 191

FINNSNES:

SENTRUM SPORT A/S, tlf. 089-40 187

HARSTAD:

SPORT A/S, tlf. 082-62 451

MELBU:

OTTO DRAGLAND A/S, tlf. 012-80

MYRE:

EDV. ERIKSEN EFTF., tlf. 012-123

NARVIK:

H. LANGSETH A/S, tlf. 082-42 381

ROGNAN:

ROGNAN SPORT, tlf. 081-48 300-132

SORTLAND:

SIGURD PEDERSEN, Tlf. 012-60

SULITJELMA:

SPORT ELECTRONIC, tlf. 081-46 390

TROMSØ:

ANDRESENS VAABENFORR., tlf. 083-82 403
BRØDRENE SÆTHER A/S, tlf. 083-83 042

VADSØ:

LEIF BJERCK A/S, tlf. 085-51 335

ALT I SPORT SOMMER OG VINTER